Vlaams Parlement

vergadering **5**
zittingsjaar 2014-2015

Handelingen

Plenaire Vergadering

van 8 oktober 2014

INHOUD

OPENING VAN DE VERGADERING 4

VERONTSCHULDIGINGEN 4

INGEKOMEN DOCUMENTEN EN MEDEDELINGEN 4

ACTUELE VRAAG van mevrouw Ann Brusseel tot mevrouw Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over de weigering van leerlingen uit Liberia in een school uit vrees voor ebola en de nood aan een communicatieplan ten aanzien van scholen 4

ACTUELE VRAAG van de heer Joris Vandenbroucke tot mevrouw Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de hervorming van de renovatiepremie
ACTUELE VRAAG van de heer Jelle Engelbosch tot mevrouw Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de hervorming van de renovatiepremie
ACTUELE VRAAG van mevrouw Valerie Taeldeman tot mevrouw Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de hervorming van de renovatiepremie 6

ACTUELE VRAAG van de heer Ward Kennes tot mevrouw Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de resultaten van de diversiteitsscan 2013 bij de Vlaamse overheid
ACTUELE VRAAG van de heer Marnic De Meulemeester tot mevrouw Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de resultaten van de eerste diversiteitsscan bij de Vlaamse overheid
ACTUELE VRAAG van de heer Imade Annouri tot mevrouw Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de resultaten van de eerste diversiteitsscan bij de Vlaamse overheid 11

ACTUELE VRAAG van mevrouw Freya Van den Bossche tot de heer Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over het opvangtekort in de jeugdzorg
ACTUELE VRAAG van mevrouw Martine Taelman tot de heer Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over jongeren in de cel
ACTUELE VRAAG van de heer Chris Janssens tot de heer Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de opvangtekorten in de gemeenschapsinstellingen
ACTUELE VRAAG van de heer Lorin Parys tot de heer Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over het tekort aan opvangplaatsen voor jongeren 17

ACTUELE VRAAG van de heer Bart Caron tot de heer Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over een nieuwe cultuurtempel in de Vlaamse Rand
ACTUELE VRAAG van de heer Michel Doomst tot de heer Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de plannen voor nieuwe culturele infrastructuur in de zuidwestrand rond Brussel
ACTUELE VRAAG van de heer Bart Nevens tot de heer Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over nieuwe cultuurinfrastructuur in de Vlaamse Rand rond Brussel 24

ACTUELE VRAAG van de heer Joris Poschet tot de heer Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over het imago van Brussel in Vlaanderen, naar aanleiding van een afgelaste schoolreis wegens vermeende terrorismedreiging
ACTUELE VRAAG van de heer Karl Vanlouwe tot de heer Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over het imago van Brussel in Vlaanderen, naar aanleiding van een afgelaste schoolreis wegens vermeende terrorismedreiging
ACTUELE VRAAG van de heer Chris Janssens tot de heer Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over het imago van Brussel in Vlaanderen, naar aanleiding van een afgelaste schoolreis wegens vermeende terrorismedreiging 29

ACTUELE VRAAG van de heer Bart Van Malderen tot de heer Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over de doorlichting van het Belgische beleid ten aanzien van personen met een beperking door een VN-comité 35

MOTIE van de dames Elisabeth Meuleman en Elke Van den Brandt tot onderzoek door het Rekenhof naar de financiering van het hoger onderwijs
– 107 (2014-2015) – Nr. 1
Bespreking 39

MEDEDELING VAN DE VOORZITTER 46

MOTIE van de dames Elisabeth Meuleman en Elke Van den Brandt tot onderzoek door het Rekenhof naar de financiering van het hoger onderwijs
– 107 (2014-2015) – Nr. 1
Hoofdelijke stemming 46

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN 46

BIJLAGEN
Aanwezigheden 48
Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers 48

OPENING VAN DE VERGADERING

Voorzitter: de heer Jan Peumans

– De vergadering wordt geopend om 14 uur.

De voorzitter: Dames en heren, de vergadering is geopend.

VERONTSCHULDIGINGEN

De voorzitter: Ik deel aan de vergadering mee dat er verontschuldigingen zijn ingekomen van de volgende leden:

Lode Ceyssens, Jo De Ro, Lydia Peeters, Elke Sleurs: ambtsverplichtingen;

Barbara Bonte, Hermes Sanctorum-Vandevoorde: familieverplichtingen;

Freya Saeys: gezondheidsredenen;

An Moerenhout: zwangerschapsverlof.

INGEKOMEN DOCUMENTEN EN MEDEDELINGEN

De voorzitter: Dames en heren, de lijst met de ingekomen documenten en mededelingen werd op de banken rondgedeeld. (*Parl.St.* Vl.Parl. 2014-15, nr. 60/3)

ACTUELE VRAAG van mevrouw Ann Brusseel tot mevrouw Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over de weigering van leerlingen uit Liberia in een school uit vrees voor ebola en de nood aan een communicatieplan ten aanzien van scholen

De voorzitter: Mevrouw Brusseel heeft het woord.

Mevrouw Ann Brusseel (Open Vld): Voorzitter, minister, collega's, ik las vanmorgen twee brieven in de krant, een van een schoolteam uit Borgerhout en een antwoord daarop van viroloog Marc Van Ranst. Het schoolteam was geconfronteerd met de inschrijving van drie kinderen uit Liberia, een land waar ebola hevig woedt en veel slachtoffers maakt. De school besliste daarom om de leerlingen terug naar huis te sturen en ze pas over 21 dagen in te schrijven. 21 dagen is namelijk de incubatietijd van ebola.

Viroloog Marc Van Ranst geeft hun een objectief en redelijk antwoord, dat de paniek wegneemt en een oplossing biedt. Maar de school zit uiteraard met een aantal vragen over ebola en hoe men zich als school moet opstellen tegenover nieuwkomers uit landen die door de ziekte getroffen zijn.

Ik denk dat dat heel menselijke vragen zijn, minister. Ik begrijp dat deze en andere scholen nood hebben aan een communicatieplan en hulp bij het aanpakken van dergelijke vragen, waarmee ook ouders van andere kinderen kunnen zitten. Hoe denkt u over een dergelijk communicatieplan?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Voorzitter, collega's, we weten dat het ebolavirus zeer ernstig is. Op dit ogenblik worden er in heel veel landen, ook in ons land en in Vlaanderen, actieplannen gemaakt, om te bekijken hoe men moet omgaan met zo'n zeer besmettelijk virus.

De federale overheid coördineert op dit ogenblik het globale plan. Ons agentschap Zorg en Gezondheid is daar heel nauw bij betrokken. Vrijdag plant collega Vandeurzen ook een mededeling op de ministerraad van de Vlaamse Regering over de aanpak in het algemeen. Het is belangrijk dat dat gecoördineerd gebeurt vanuit Zorg en Gezondheid.

Zorg en Gezondheid heeft ook een advies voor alle scholen. Daarin stelt men dat de kinderen naar school mogen gaan, omdat er in het geval van een besmetting ook uiterlijke symptomen zijn, namelijk koorts, zoals bij heel veel van die erg besmettelijke ziektes. Zij hebben ook een samenwerking met de centra voor leerlingenbegeleiding (CLB's), waarin een passage is opgenomen over hoe scholen daarmee moeten omgaan en wat het actieplan is als er mogelijke epidemieën of heel besmettelijke ziektes zouden zijn. In het verleden is dat bijvoorbeeld al gebeurd rond hersenvliesontsteking. In dat actieplan staat wie de schoolarts is, hoe symptomen kunnen worden vastgesteld enzovoort. Ook hier is het voor elke school van belang dat men die passages volgt.

De reden waarom het schoolteam in dit geval een brief heeft geschreven aan de media, is wellicht dat de communicatie niet zo goed verlopen is. Ik heb ook net een brief van de directeur gezien, die stelt dat die kinderen niet geweigerd zijn. Ze zijn onderzocht in het Instituut voor Tropische Geneeskunde, zijn gezond bevonden, zijn ingeschreven en mogen naar school komen. Enkel als er symptomen van koorts zouden zijn, blijven ze beter thuis en moeten er extra stappen ondernomen worden.

Het advies is dus dat alle kinderen naar school kunnen. De actieplannen worden nu overal gecoördineerd, maar specifiek in deze school moet wellicht de communicatie met de leerkrachten op punt gesteld worden.

Mevrouw Ann Brusseel (Open Vld): Minister, ik dank u voor uw uitvoerige antwoord. Ik ben gerustgesteld. Ik denk dat er sprake is van een overlapping in de behoefte aan communicatie. Ondertussen wordt die communicatie op punt gesteld. Ik hoop wel dat ze tijdig bij alle leerkrachten raakt en er geen twijfel meer is, zodat er geen maatregelen genomen worden – ook al zijn ze maar van heel korte duur, zoals in dit geval – die pijnlijk en verwarrend zijn voor de personen in kwestie.

Het is zeer goed dat er een coördinatie is tussen Volksgezondheid en het Vlaamse departement voor gezondheid. Van daaruit kan er meer duidelijkheid worden gegeven aan de burger, en ik hoop dat de Vlaamse Regering daar werk zal van maken.

De voorzitter: Mevrouw Van Eetvelde heeft het woord.

Mevrouw Miranda Van Eetvelde (N-VA): Minister, in zulke gevallen is communicatie één zaak. Ebola is geen alleenstaand geval. De kans op besmetting in Europa stijgt. We moeten toch alert zijn om concrete maatregelen te nemen. Moet er dan geen meldingsplicht zijn bij vermoeden van ebola? Het probleem wordt wel gesteld. Wat kan er concreet aan worden gedaan?

De voorzitter: Mevrouw Soens heeft het woord.

Mevrouw Tine Soens (sp·a): Er is niet alleen nood aan een communicatieplan voor scholen, maar ook voor onze gezondheidswerkers, met daarbij ook een opleiding. Het Instituut voor Tropische Geneeskunde vertelde me dat daarvoor voorlopig nog heel weinig is gebeurd.

Minister Hilde Crevits: Die twee aanvullende opmerkingen zijn uiteraard terecht. Het is de federale overheid die de centrale coördinatie doet om iedereen

goed te informeren. Huisartsen worden eerstdaags geïnformeerd, zo heeft men mij vandaag bevestigd. Ziekenhuizen zijn al geïnformeerd. Het is heel belangrijk dat de opleiding gezondheidswerkers gebeurt.

Daarnet was ik misschien iets te stil in mijn antwoord. Samen met de minister-president zal minister Vandeurzen vrijdag een mededeling doen op de ministerraad om het Vlaamse actieplan te verduidelijken. Het is in zulke situaties – die ernstig zijn en met heel veel zorg moeten worden omringd – vooral van belang dat je niet tegen elkaar op gaat communiceren, maar dat alles gestroomlijnd verloopt. Ik zal geen aparte communicatielijn opzetten vanuit het departement Onderwijs. Dat zou veeleer de onrust aanwakkeren. Het is belangrijk dat we die lijnen open en zuiver houden. Ik neem de opmerkingen van mevrouw Van Eetvelde en mevrouw Soens mee, maar ik ga ervan uit dat er op het federale niveau actief werk van wordt gemaakt, zeker van de opleidingen, en dat ons Vlaamse plan daar nauw op aansluit.

Voor de scholen liggen de procedures vast, maar ebola is natuurlijk iets dat we niet kennen. Het is nieuw. Daarom is het goed dat scholen actief werk maken van het informeren van de leerkrachten. In de school waarvan sprake is het misschien fout gelopen. De directie heeft bevestigd dat ze de regels heel strikt hebben gevolgd, dat de kinderen naar de school mogen komen. Het advies zegt ook: laat de kinderen naar de school komen, zeker als ze kerngezond worden bevonden. Er is geen enkele reden om ze 21 dagen te laten wachten. Maar als er symptomen zijn, dan moet er heel snel worden ingegrepen.

Mevrouw Ann Brusseel (Open Vld): Ingrijpen wanneer er symptomen zijn, geldt voor elke burger in ons land. Ik begrijp uw vraag ook wel, mevrouw Van Eetvelde. Daarom kunnen we verheugd zijn dat er een Federale Regering komt. Er moet dan ook een goede afstemming gebeuren tussen de minister van Volksgezondheid en de Vlaamse Regering om het Vlaamse actieplan te ondersteunen waar nodig.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van de heer Joris Vandenbroucke tot mevrouw Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de hervorming van de renovatiepremie

ACTUELE VRAAG van de heer Jelle Engelbosch tot mevrouw Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de hervorming van de renovatiepremie

ACTUELE VRAAG van mevrouw Valerie Taeldeman tot mevrouw Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de hervorming van de renovatiepremie

De voorzitter: Zoals u weet, werken we zonder papier. Ik zeg dat ook aan de minister. Het werkt veel beter als u geen papier gebruikt. Reglement is reglement. Teksten komen voorlezen, dat kan iedereen. Vanuit de eigen onderbuik spreken, werkt altijd veel beter en is veel interessanter voor de mensen die in het halfrond aanwezig zijn.

De heer Vandenbroucke heeft het woord.

De heer Joris Vandenbroucke (sp·a): Voorzitter, minister, collega's, deze Vlaamse Regering neemt ongeveer op dagelijkse basis beslissingen die de

Vlaamse gezinnen op extra kosten jagen. Minister, u bent daar zeer vindingrijk in geworden. Nadat u een aantal facturen die u van de mensen int, hebt verhoogd, bijvoorbeeld voor het openbaar vervoer en het onderwijs, hebt u daar vorige vrijdag een nieuwe techniek aan toegevoegd.

U hebt namelijk beslist dat u het geld dat u aan de mensen moet in de vorm van een renovatiepremie nog een paar jaar in uw eigen zakken zult laten zitten. U vraagt aan de mensen: "Wacht nog enkele jaren op het geld dat wij u eigenlijk vandaag moeten."

De bouwsector is dan ook heel terecht bijzonder ongerust over die aangekondigde hervorming van de renovatiepremie omdat heel veel mensen en gezinnen de luxe niet hebben om na het betalen van de eerste forse renovatiefacturen zes tot acht jaar te wachten op het geld waarop zij recht hebben. Die gezinnen zullen beslissen om geen renovaties meer te doen. Dat is natuurlijk een drama voor de bouwsector.

Nog erger is het voor de gezinnen met een zeer bescheiden inkomen. Door de techniek van de belastingvermindering dreigen zij niet alleen jaren te moeten wachten op hun premie, zij riskeren ook dat hun premie lager zal zijn dan vandaag.

Minister, daarom heb ik voor u een heel eenvoudige vraag. Hoe gaat u ervoor zorgen dat de renovatiepremie een belangrijke stimulans blijft voor de Vlaamse renovatiemarkt? Hoe gaat u ervoor zorgen dat de gezinnen die vandaag recht hebben op die premie, in de toekomst geen eurocent minder zullen ontvangen? *(Applaus bij sp.a en Groen)*

De voorzitter: De heer Engelbosch heeft het woord.

De heer Jelle Engelbosch (N-VA): Minister, goedemiddag. In 2007 werd de renovatiepremie in het leven geroepen om ons verouderde woonpatrimonium in Vlaanderen aan te pakken. Deze zeer nuttige tool heeft zijn nut bewezen. De premie had zelfs zo veel succes dat in 2009 geld moest worden bijgestoken omdat zoveel mensen de premie aanvroegen.

Ik was dan ook heel verheugd toen ik vorige week in de krant las dat u deze premie, ondanks de moeilijke economische tijden, toch wenst aan te houden, maar u gaat die natuurlijk wel fiscaliseren. Mijn vraag is heel concreet: hoe en over welke termijn ziet u dat omvormingsproces naar de fiscalisering? *(Applaus bij de N-VA)*

De voorzitter: Mevrouw Taeldeman heeft het woord.

Mevrouw Valerie Taeldeman (CD&V): Minister, voorzitter, collega's, vorige week besliste de Vlaamse Regering om de renovatiepremie om te zetten in een belastingvermindering. Aan de voorwaarden om in aanmerking te komen, wordt niet geraakt. Ook aan de categorieën van werken wordt niet geraakt. Er wordt in een overgangsperiode voorzien. Maar, minister, ik wou u toch nog even attent maken op het feit dat Vlaanderen een zeer verouderd woonpatrimonium heeft. Studies wijzen uit dat 58 procent van de woningen nood heeft aan renovatie, zowel in de sociale als bij de particuliere woningbouw. Vlaanderen heeft tal van premies om mensen aan te zetten tot renovatie, ik denk aan de Vlaamse aanpassings- en verbeteringspremie, de renovatiepremie, de dakisolatiepremie, de sociale dakisolatiepremie. Minister, in welke mate denkt u eraan om de diverse premies op elkaar af te stemmen, teneinde de particulieren te blijven aanzetten tot renovatie? *(Applaus bij CD&V)*

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Mijnheer Vandenbroucke, toen ik vanmorgen De Morgen las, had ik toch zoiets van, ja, iemand heeft het niet goed begrepen of iemand wil een beetje paniek zaaien. De titel van het artikel was: "De renovatiepremie wordt met acht jaar achterstand betaald." U weet zeer goed, en u weet wellicht beter dan ik, hoe het systeem vandaag is. Men kan maximum 10.000 euro renovatiepremie krijgen. Het is niet, zoals u laat uitschijnen in het artikel, dat men elk jaar opnieuw een schijf kan aanvragen en uitbetaald krijgen. Men moet de facturen verzamelen – u knikt nu van 'ja' maar dat was niet de teneur van het artikel – en indienen, en vanaf het ogenblik dat men in aanmerking komt, kan men maximaal 10.000 euro terugkrijgen.

Ik kan u zeggen dat we er met deze Vlaamse Regering voor hebben gekozen om op deze renovatiepremie, die wij net zoals u belangrijk vinden, niet te besparen. We hadden evengoed het maximumbedrag van 10.000 euro kunnen verminderen tot 5000 euro of een ander bedrag. Daarvoor hebben wij heel bewust niet gekozen. Waar wij in deze budgettair krappe periode wel voor hebben gekozen, is voor een spreiding van een betaling in de tijd. Ik lees dan ook in het artikel in De Morgen dat u zich zorgen maakt dat de allerzwaksten in de samenleving, die ook een beroep doen op die renovatiepremie en deze ook nodig hebben, uit de boot zullen vallen. Ik deel die zorg.

Maar, ten eerste, is het niet zo dat je nu in schijven kunt aanvragen. Ten tweede, als wij via fiscalisering gaan, wat de bedoeling is, wil dat zeggen dat je een aanvraag en na verloop van tijd ook je facturen indient en dat dan in plaats van in één keer het bedrag van 10.000 euro terugbetaald te krijgen, het zal worden gespreid over een periode van drie jaar. Dat gebeurt dan via een belastingvermindering of via een belastingkrediet. Want dat wordt natuurlijk verzwegen: iemand die belastingen betaalt, zal dat terugkrijgen via een belastingvermindering; iemand die geen belastingen betaalt, zal dat ook terugkrijgen, via een belastingkrediet. Ik wil bij dezen nadrukkelijk zeggen dat niemand uit de boot zal vallen, ook niet de meest sociaal zwakkeren in deze samenleving. We hebben eigenlijk zeer weinig veranderd aan het systeem, behalve de spreiding in de tijd.

Mijnheer Engelbosch, u vroeg naar de overgangsmaatregelen. Vorige week heeft de Vlaamse Regering de principiële beslissing genomen om het besluit dat de huidige modaliteiten bepaalt, in te trekken. Wij wachten nu op adviezen. We hebben een maand de tijd om allerlei adviezen in te winnen en allerlei organisaties die zich daarover moeten uitspreken af te wachten. Alle aanvragen, alle dossiers die tot en met 31 oktober zullen worden ingediend, zullen worden afgehandeld volgens de modaliteiten die vandaag gangbaar zijn. Alle nieuwe dossiers die na die datum worden ingediend, zullen inderdaad worden gespreid over drie jaar.

Ik kan u bij dezen garanderen dat niemand van diegenen die er aanspraak op kan maken, of het nu iemand die kapitaalkrachtig is of sociaal zwakker staat, minder zal terugkrijgen dan de 10.000 euro zoals vandaag bepaald is.

Mevrouw Taeldeman, u vroeg of het mogelijk zou zijn bepaalde systemen van premies te herbekijken en te bekijken of er integratie mogelijk is. Ik wil dat wel bekijken. Ik denk dat er nog wel efficiëntiewinsten te boeken zijn, maar daarmee bedoel ik allesbehalve financieel, voor alle duidelijkheid. U weet ook dat bijvoorbeeld de VAPH erop gericht is om die mensen die het net iets moeilijker hebben in onze samenleving ook een premie te laten geworden. Ik ben niet van oordeel – en ik neem aan dat u dat ook niet bent – dat die mensen dan uit de boot moeten vallen.

Kort samengevat, voorzitter: de 10.000 euro die men nu kan krijgen, zal worden gehandhaafd. Die belofte komen we na. We hebben er niet voor gekozen om te besparen op die premie. Het enige wat we zullen doen, is de uitbetaling van de premie spreiden in de tijd. Niemand zal uit de boot vallen, ook de allerzwaksten niet.

Mijnheer Vandenbroucke, ik vind het zeer jammer dat op basis van zeer misleidende informatie zulke artikels in de media verschijnen, waardoor er eigenlijk nog meer paniek wordt veroorzaakt bij de bevolking dan nodig is. *(Applaus bij de meerderheid)*

De heer Joris Vandenbroucke (sp·a): Minister, het verbaast mij toch dat u zegt dat u hebt beslist dat er niet zal worden bespaard op de renovatiepremie. U hebt deze beslissing genomen omdat het u een besparing oplevert van 70 miljoen euro. *(Opmerkingen van minister Liesbeth Homans)*

U vraagt om het geld waarop de mensen recht hebben nog drie jaren te lenen, u laat het in uw zakken zitten zonder te vragen of die mensen het nodig hebben of niet. Dat is een besparing van 70 miljoen euro. *(Applaus bij sp.a)*

Verder wil ik toch zeggen dat wat in het artikel staat, gebaseerd is op de uitleg op de website van uw eigen agentschap. Daar staat het woord belastingkrediet niet. Daar staat enkel het woord belastingvermindering. Ik vind het wel belangrijk dat u inderdaad een antwoord geeft op mijn vraag en dat u toezegt dat u een belastingkrediet zult toestaan voor de mensen met een zeer bescheiden inkomen. *(Minister Liesbeth Homans knikt instemmend)*

De heer Jelle Engelbosch (N-VA): Minister, ik dank u voor uw antwoord.

Ik begrijp dat u wilt blijven inzetten op de renovatie van onze woningen in Vlaanderen. Ik begrijp dat de personen die gisteren in aanmerking kwamen voor de renovatiepremie, daar morgen ook voor in aanmerking komen. Ik begrijp dat de werken die gisteren in aanmerking kwamen, morgen ook nog in aanmerking komen. Ik begrijp dat het bedrag van de premie ook morgen hetzelfde is. *(Opmerkingen)*

Ik stel maar vast dat het systeem in werking blijft. Daarover ben ik zeer tevreden.

Waartoe ik wel nog wil oproepen, is dat we niet uit het oog mogen verliezen dat we moeten inzetten op de private huurmarkt. Want de renovatiepremie is enkel voor eigenaars die hun woning bewonen of eigenaars die hun woning verhuren via een sociaal verhuurkantoor. De private huurmarkt is vandaag zeer krap, we moeten ervoor zorgen dat die markt wordt vergroot. Er zijn dus tools nodig om die markt te vergroten. *(Applaus bij de N-VA)*

Mevrouw Valerie Taeldeman (CD&V): Minister, ik wil u danken voor uw antwoord. Het toeval wil dat wij deze morgen in de commissie Energie een zeer interessante gedachtewisseling hadden met de leden van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) met een aantal aanbevelingen voor het energiebeleid en het woonbeleid. Twee speerpunten zijn me toch wel bijgebleven. Er werd nogmaals de nadruk gelegd op het verouderd woonpatrimonium in Vlaanderen en de nood aan renovatie. Er werd ook gezegd dat tal van premies vandaag nauwelijks de kwetsbare doelgroepen bereiken. Vandaar mijn oproep aan de Vlaamse Regering alsook aan het voltallige parlement om de premies voor wonen, energie en armoede op elkaar af te stemmen. *(Applaus bij CD&V)*

De voorzitter: Mevrouw Van Volcem heeft het woord.

Mevrouw Mercedes Van Volcem (Open Vld): Voorzitter, minister, collega's, het is zo dat er in Vlaanderen nog altijd weinig wordt gerenoveerd en het is dus een goede zaak dat de renovatiepremie behouden blijft. Minister, het is inderdaad zo dat aan de 10.000 euro niet wordt geraakt, maar toch wil ik een bezorgdheid uiten die u misschien kunt wegnemen. Er is inderdaad een belastingvermindering of krediet voor de komende jaren, maar niet iedereen heeft onmiddellijk 10.000 euro beschikbaar. Ik zou het een goede zaak vinden als men dat bedrag in drie schijven zou kunnen indienen, wat mensen met minder inkomen zou toelaten om te renoveren. Nu moet men alle facturen opsparen tot 10.000 euro waardoor een kwetsbare groep wordt uitgesloten. Het is geen kritiek, maar misschien een positieve aanbeveling die u budgettair niets zal kosten. *(Applaus bij sp.a)*

De voorzitter: De heer Rzoska heeft het woord.

De heer Björn Rzoska (Groen): Voorzitter, minister, collega's, door de fiscalisering gaat men natuurlijk spreiden in de tijd en het is ook een vorm van besparing.

Ik zou een positief voorstel willen doen. Gisteren hebben we in de commissie Financiën met mevrouw Turtelboom besproken wat een indexsprong zou betekenen voor de loonmassa op Vlaams niveau. Mevrouw Turtelboom heeft daar gezegd dat een indexsprong, die intussen is beslist, eigenlijk een meevaller van 170 miljoen tot 200 miljoen euro voor de Vlaamse begroting zou zijn. Dat is de vork. Mijn oproep zou zijn om niet doof te blijven voor de opmerkingen – ook van de meerderheid – dat er kwetsbare groepen zijn die niet onmiddellijk 10.000 euro hebben voor nodige en vaak ook duurzame energie-ingrepen in hun woning. Misschien kunt u met de meevaller voor de begroting toch een aantal beslissingen herzien en op die manier echte sociale correcties doorvoeren die nodig zijn.

Minister Liesbeth Homans: Sommigen kunnen dit interpreteren als een soort van besparing, maar een echte besparing zou zijn dat je de renovatiepremie – maximum 10.000 euro – zou aftoppen op bijvoorbeeld 5000 euro. Dat doen we bewust niet. We hebben er wel voor gekozen – en de heer Rzoska heeft gelijk – om in deze budgettaire krapte de betaling te spreiden in de tijd. Mijnheer Vandenbroucke, u zegt dat dit een besparing is, maar ik zie ze niet. Ik zie ze niet. Ik zie ze niet. We geven nog altijd hetzelfde maximumbedrag van 10.000 euro en de voorwaarden blijven dezelfde.

Mijnheer Crombez, u hebt geapplaudisseerd op de opmerkingen van mevrouw Van Volcem. Ze vroeg of het niet mogelijk zou zijn om minder kapitaalkrachtige mensen hun facturen gespreid over de tijd kunnen indienen. Is dat nu het geval? Is dat nu het geval? U hebt een minister van Wonen gehad. Is dat nu het geval? Neen. Ik behoud het huidige systeem. *(Applaus bij de meerderheid)*

Ik behoud het huidige systeem: maximumbedrag van 10.000 euro. Het enige wat verandert, is dat je het niet in een keer zult terugkrijgen, maar gespreid over de tijd. Mijnheer Vandenbroucke, ik wil u echt de garantie geven dat er effectief ook rekening zal worden gehouden met niet alleen een belastingvermindering, maar ook een belastingkrediet zodat de mensen die geen belastingen betalen, er ook gebruik van kunnen maken.

Tot slot, mijnheer Rzoska, mevrouw Taeldeman, u hebt in de commissie Wonen die morgen bijeenkomt een zeer uitgebreide vraag ingediend over de energieprestaties in de sociale woningen. We kunnen daar een heel uitgebreid debat over voeren. Ik ben het met u eens dat het zeer contradictorisch is dat mensen die nu in een sociale woning wonen, dikwijls veel meer betalen voor hun energiefactuur dan voor de eigenlijke huur. Ik vind dat dit niet kan. Daarom staat

in het regeerakkoord zeer expliciet opgenomen dat we primair willen investeren in het energiezuinig maken van het bestaande sociale patrimonium. Dat is heel belangrijk omdat de mensen dan eigenlijk een lagere energiefactuur zullen betalen dan vandaag. *(Applaus bij de meerderheid)*

De heer Joris Vandenbroucke (sp·a): Minister, u zegt dat u de besparingen niet ziet. Ik stel voor dat u de vraag stelt aan een gezin dat in november 2011 de eerste factuur heeft betaald en er vandaag op rekent om volgend jaar 10.000 euro op de rekening gestort te krijgen, en dat vorige vrijdag te horen heeft gekregen dat dit bedrag pas in 2019 zal worden gestort. *(Applaus bij sp.a)*

De heer Jelle Engelbosch (N-VA): Ik begrijp de oppositie niet. We hebben een premie die zelfs in budgettair moeilijke tijden behouden blijft. Hij wordt inderdaad alleen gefiscaliseerd om het betaalbaar te houden. Mijnheer Vandenbroucke, u moet me eens uitleggen hoe u die premie in stand zou houden. Ofwel zult u de premie halveren of serieus verminderen, ofwel zult u de schuld doorschuiven naar de volgende generaties. Ik vind dat onze kinderen niet moeten betalen voor uw verwarmingsketel. *(Applaus bij de N-VA)*

Mevrouw Valerie Taeldeman (CD&V): Ik ben ervan overtuigd dat er vier elementen nodig zijn om onze particulieren te blijven stimuleren om te renoveren: een duidelijke en heldere communicatie, een aantrekkelijk pakket aan steunmaatregelen, een stabiel overheidsbeleid en een zeer goede planning. Minister, onze fractie is alvast bereid om mee te werken aan deze geïntegreerde visie om ons oud woonpatrimonium op te krikken.

De voorzitter: Ik feliciteer de heer Engelbosch met zijn eerste optreden in de plenaire vergadering. *(Applaus)*

De heer Vandenbroucke is een oudgediende van dit parlement. Het is niet de eerste keer dat hij hier achter het spreekgestoelte staat. *(Applaus)*

De actuele vragen zijn afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van de heer Ward Kennes tot mevrouw Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de resultaten van de diversiteitsscan 2013 bij de Vlaamse overheid

ACTUELE VRAAG van de heer Marnic De Meulemeester tot mevrouw Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de resultaten van de eerste diversiteitsscan bij de Vlaamse overheid

ACTUELE VRAAG van de heer Imade Annouri tot mevrouw Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de resultaten van de eerste diversiteitsscan bij de Vlaamse overheid

De voorzitter: De heer Kennes heeft het woord.

De heer Ward Kennes (CD&V): In de pers is sprake van de eerste scan. Ik dacht dat er vorig jaar in september ook al een was gepubliceerd. Belangrijk is dat er sinds enige tijd scans gebeuren op het niveau van de verschillende entiteiten. Tot dan toe hadden we vooral voor de hele Vlaamse overheid cijfers over mensen met een migratieachtergrond, vrouwen in het top- en middenkader,

en mensen met een arbeidshandicap. Nu kunnen we dat meer in kaart brengen per entiteit. De situatie is ook anders in de verschillende entiteiten. De leeftijdspiramide is anders, de achtergrondopleiding van de tewerkgestelden is anders. Men kan ze dus niet over een kam scheren. We hebben nu meer precieze informatie waaruit blijkt dat de situatie niet altijd even rooskleurig is.

Zo'n 20 procent van de agentschappen scoort goed tot zeer goed, 40 procent doet het matig en 40 procent doet het niet goed. Daar is dus werk aan de winkel, hoewel we al een aantal jaren weten dat daar stappen moeten worden gezet. Er is ook vooruitgang geboekt tijdens de voorbije legislatuur.

Met de nieuwe streefcijfers die voor de twee categorieën ambitieuzer zijn dan voorheen, is er nog heel wat werk te doen. De vraag is hoe we die streefcijfers kunnen halen.

Wat is er mogelijk? Wilt u de VDAB meer inschakelen om gericht in bepaalde categorieën te rekruteren? Wilt u de goede ervaring van het ene agentschap meer kunnen uitwisselen met het andere agentschap? Blijkt soms dat er binnen één agentschap goed wordt gescoord voor één categorie en voor een ander niet. Zal er geprobeerd worden om daar intern van te leren? Welke stappen zullen er worden gezet om de 40 procent die matig scoort en de 40 procent die niet goed scoort, op te trekken zodat de hele Vlaamse administratie performanter wordt inzake gelijkekansenbeleid?

De voorzitter: De heer De Meulemeester heeft het woord.

De heer Marnic De Meulemeester (Open Vld): Voorzitter, minister, dames en heren, gisteren vernamen we via de media het onrustwekkende bericht dat geen enkele afdeling van de Vlaamse overheid goed scoort inzake gelijkekansenbeleid. De dienst Diversiteitsbeleid heeft een diversiteitsscan laten opmaken, en dat voor het eerst. Er is nagegaan hoe het gelijkekansenbeleid scoort op vlak van tewerkstelling van allochtonen en mensen met een beperking. Die cijfers zijn niet hoopgevend. Geen enkele afdeling scoort zeer goed. 13 afdelingen scoren goed, 28 scoren er matig, 25 scoren er slecht en zelfs 2 scoren er zeer slecht.

Dat zijn geen al te goede cijfers, ondanks het feit dat er in elke afdeling van de Vlaamse overheid een diversiteitsambtenaar aanwezig is. Blijkbaar zijn er tot nu toe weinig acties ondernomen. Er is weinig inspiratie en motivatie bij de leidinggevende ambtenaren om de trekker te zijn en het goede voorbeeld te geven. Nochtans is dit een doelstelling van zowel de vorige regeringen als de huidige. In het regeerakkoord staat een belangrijke passage over gelijkekansenbeleid. Een op tien tewerkgestelden bij de Vlaamse overheid zou allochtoon moeten zijn en drie op tien zouden mensen met een beperking moeten zijn. We komen daar bijlange niet aan.

Welke maatregelen zult u op korte termijn nemen om die cijfers om te buigen? *(Applaus bij Open Vld)*

De voorzitter: De heer Annouri heeft het woord.

De heer Imade Annouri (Groen): Voorzitter, minister, ik wil beginnen met twee feiten. Vlaanderen is superdivers. In de stad die u en ik delen – tevens de mooiste stad van Vlaanderen –, Antwerpen, heeft 40 procent van de inwoners roots in alle uithoeken van de wereld. In Brussel is dat 50 procent en in alle andere Vlaamse steden zien we dezelfde tendens. Vlaanderen scoort heel slecht op vlak van tewerkstelling van etnisch-culturele minderheden. Dat geldt niet enkel voor de tewerkstelling bij niet-EU-burgers, maar evengoed voor mensen die hier geboren en getogen zijn maar toevallig ouders hebben die in een ander land zijn geboren.

Deze Vlaamse Regering heeft de ambitie om 10 procent mensen tewerk te stellen die roots hebben in etnisch-culturele minderheden of een functiebeperking hebben. Die ambitie juicht Groen toe. Minister-president Bourgeois is er zelfs twee keer in geslaagd om mij een beetje enthousiast te krijgen. Enerzijds toen hij die 10 procent nog eens heeft herhaald en anderzijds toen hij aangaf dat discriminatie niet tolerabel is in Vlaanderen. Maar de cijfers bij de Vlaamse overheidsdiensten zijn niet goed. Het is niet zo dat geen enkele overheidsdienst zeer goed heeft gescoord. 2 hebben dat wel. Verder scoren er 13 goed, maar 55 van de 70 overheidsdiensten scoren matig, slecht tot zeer slecht als het gaat over de toepassing van het gelijkekansenbeleid.

Wat zult u doen om ervoor te zorgen dat binnen alle Vlaamse overheidsdiensten het diversiteitsbeleid een prioriteit wordt? *(Applaus bij Groen en sp.a)*

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Voorzitter, het gaat om een rapport van 2013 van diversiteitsambtenaren. In november zal het jaaractieplan voor 2015 worden voorgesteld in de commissie.

Niet alle resultaten zijn zo slecht. Daarmee wil ik de zaken echter niet minimaliseren. Niet alles gaat goed. Wat vrouwen in middenkaders betreft, scoren we redelijk goed. Met betrekking tot personen met een migratieachtergrond doen we het niet zo goed, maar ook niet zo heel slecht. We scoren echter wel absoluut ondermaats met betrekking tot mensen met een beperking. Ik ben het eens met die opmerking.

Ik heb hier heel weinig gehoord over vrouwen in middenkaders. In 2008 is het plan uitgewerkt en zijn de streefcijfers opgesteld. De afgelopen zes jaar hebben we veel moeite kunnen doen en hebben we veel tandjes bij gestoken. Volgens mij moeten we een globaal plan uitwerken. Het is belangrijk in november 2014 samen met de diversiteitsambtenaar in de commissie over haar actieplan voor 2015 te debatteren.

We beschikken over een aantal instrumenten die niet voldoende worden gebruikt. Ik herinner me niet exact wie dit punt heeft aangehaald, maar blijkbaar beschikt de VDAB over een aantal consulenten die hier absoluut in zijn gespecialiseerd. Zij weten hoe vrouwen, mensen met een migratieachtergrond of mensen met een beperking binnen de Vlaamse overheidsdiensten beter kunnen worden ingeschakeld. We maken hier veel te weinig gebruik van.

Ik heb even naar minister Muyters gebeld om met hem te overleggen. We hebben een plan om dit beter te laten functioneren. Er vallen op dit vlak nog veel efficiëntiewinsten te boeken. Ik daag of nodig iedereen uit om naar de commissie te komen om het debat daar in aanwezigheid van de diversiteitsambtenaar in alle openheid te voeren.

Ik weet dat ik hier geen teksten mag aflezen, maar ik wil toch een belangrijke passage in het Vlaams regeerakkoord van de nieuwe Vlaamse Regering aanhalen. We maken de streefcijfers nog net iets ambitieuzer. Voor vrouwen in midden- en topkaders stijgt het streefcijfer van 33 procent tot 40 procent. Dit staat heel uitdrukkelijk in het Vlaams regeerakkoord vermeld. Voor personen met een migratieachtergrond stijgt het streefcijfer van 4 procent tot 10 procent tegen het einde van de legislatuur. Ik weet dat onze doelstelling zeer ambitieus is, maar ik wil met alle leden van de Vlaamse Regering de handen in elkaar slaan om deze doelstelling waar te maken. Wat mensen met een beperking betreft, blijft het streefcijfer 3 procent. We hebben immers gemerkt dat dit een zeer moeilijke doelgroep is. Ik hoop dat iedereen even blij als ikzelf zal zijn indien we aan het

einde van deze legislatuur het streefcijfer van 3 procent voor mensen met een beperking zullen hebben bereikt. Ik vind dit absoluut belangrijk.

Sommige vraagstellers hebben al aangehaald dat ons overheidsapparaat en ons ambtenarenkorps een afspiegeling moeten vormen van de maatschappij waarin we leven. Ik deel die bezorgdheid. *(Applaus bij de N-VA)*

De heer Ward Kennes (CD&V): Minister, u hebt terecht naar het Vlaams regeerakkoord verwezen. Net omdat de doelstelling ambitieuzer wordt, ben ik des te bezorgder. Een aantal entiteiten scoren op dit ogenblik matig tot niet goed. Indien de doelstellingen ambitieuzer worden, wordt de kloof nog wat groter. Er moet zeker nog een tandje bij worden gestoken.

Uw verwijzing naar de VDAB lijkt me terecht. Andere suggesties houden in dat dit in de evaluatie aan bod moet komen en dat de entiteiten informatie moeten uitwisselen. Er bestaan binnen de Vlaamse overheid goede praktijken. Die kunnen het best worden gedeeld. We moeten hier zeker op inzetten.

De uitdaging dit in de commissie verder op te volgen, gaan we uiteraard aan. Mijn trouwe collega's en ikzelf hebben deze materie daar al vele jaren van nabij opgevolgd. Dat zal het probleem niet zijn. Net omdat de ambitie hoger ligt, moeten we hier bijkomend op inzetten.

De heer Marnic De Meulemeester (Open Vld): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Het is heel opmerkelijk dat de leidinggevenden van de Vlaamse overheid niet weten hoe ze dergelijke zaken moeten aanpakken. Ik weet niet of dit al dan niet klopt, maar ik heb het wel in de pers gelezen. Ik vind dit opmerkelijk. Een vraag die we ons kunnen stellen, is of die mensen dan niet goed worden aangestuurd.

Ik zou u een aantal suggesties willen overmaken. In de eerste plaats kan volgens mij nog meer werk worden gemaakt van goede en betere stages voor inburgeraars. Dit is enorm belangrijk. De taal is cruciaal.

Daarnaast heb u zelf vermeld dat 65 procent van de afdelingen van de Vlaamse overheid geen gebruik maakt van de VDAB-consulenten. Ze kunnen hier gebruik van maken, maar spijtig genoeg gaan ze hier niet op in.

Verder blijkt uit studies dat 15 procent van de arbeidskrachten in de uitzendsector allochtonen zijn. De uitzendsector zorgt voor 15 procent allochtonen. Dat is heel belangrijk.

Wij bezitten nu dus alle instrumenten in Vlaanderen, dankzij de staatshervorming. Ik wil u dan ook vragen, minister, om uitzendwerk en uitzendarbeid mogelijk te maken bij de Vlaamse overheid. De fractie van Open Vld zal een gedegen voorstander zijn van dat beleid. *(Applaus bij Open Vld)*

De heer Imade Annouri (Groen): Minister, u zegt dat u er werk van zult maken, dat u er meer op zult inzetten en ik gun u absoluut het voordeel van de twijfel. Tegelijk wil ik ook benadrukken dat in het verleden duidelijk is gebleken dat er een heel groot verschil is tussen wat op papier staat en het effectieve beleid dat wordt gevoerd.

Vandaag zitten we nog altijd met een enorme ondervertegenwoordiging van de etnisch-culturele minderheden. Laat me daarmee die ene groep eruit halen waarvan u zegt dat we niet echt heel, heel slecht scoren. Laten we hopen dat onze ambities ietsje groter worden, want de etnisch-culturele minderheden komen vandaag nog niet aan de bak zoals zou moeten.

Wat zult u doen als we over één jaar of anderhalf jaar exact in dezelfde situatie zitten? Wat zult u doen als we dan nog altijd heel slecht scoren? Laten we niet vergeten dat de diversiteitsambtenaar zelf heeft aangehaald dat ze niet alleen niet weten hoe ze het moeten aanpakken, maar dat het heel vaak komt doordat dit geen prioriteit heeft bij de leidinggevenden van de verschillende overheidsdiensten.

De voorzitter: De heer De Loor heeft het woord.

De heer Kurt De Loor (sp·a): Voorzitter, de diversiteitsscan heeft inderdaad een aantal pijnpunten inzake het diversiteitsbeleid bij de Vlaamse overheid blootgelegd. Wij van sp.a zijn ervan overtuigd dat het personeelsbestand van de Vlaamse overheid een weerspiegeling van de samenleving moet zijn, zowel wat betreft de tewerkstelling van personen met een migratieachtergrond, van personen met een handicap als van vrouwen.

Bovendien zijn we ook van oordeel dat de besparingen die de Vlaamse Regering wil doorvoeren, een bijkomend negatief effect zullen hebben op het diversiteitsbeleid bij de Vlaamse overheid. En u verwees er al naar, minister, dat het grootste pijnpunt ligt bij de personen met een handicap. Zij zullen er het eerste slachtoffer van zijn.

Het is ook zo dat de Vlaamse diversiteitsambtenaar een aantal suggesties doet, onder meer wat betreft het opstellen van een personeelsplan, maar ook om dit als onderdeel op te nemen in de evaluatie van de topambtenaren. Ik had daarover graag uw mening gehoord.

De voorzitter: Mevrouw Van dermeersch heeft het woord.

Mevrouw Anke Van dermeersch (Vlaams Belang): Voorzitter, het moet mij van het hart dat hier een gruwelijk politiek jargon wordt gebruikt. 'Diversiteit' wordt als containerbegrip gebruikt voor allochtonen en gehandicapten terwijl het twee volledig verschillende problematieken zijn. Die problematieken zullen ook volledig anders moeten worden aangepakt. De diversiteitsscan is daar geen goed middel voor. Telkens weer komt men tot dezelfde vaststellingen. Er moet iets worden gedaan aan de problematieken van die twee verschillende groepen.

Er zijn wel diversiteitsambtenaren, er is overal inbedding en er werd bij gelijke examenresultaten zelfs voorrang gegeven aan allochtonen, iets waar wij absoluut niet mee akkoord gaan. Er werden dus allerhande middelen ingezet, maar uit de scan blijkt dat alles hetzelfde is gebleven.

Als suggestie na de scan wordt meegegeven dat een zoektocht zal moeten gebeuren via de VDAB naar allochtonen die bereid zijn om te werken, omdat de vacatures hen blijkbaar niet bereiken. Het lijkt me belangrijk om dit ruimer te bekijken en om heel specifiek iets te doen voor gehandicapten. Bent u het ermee eens, minister, dat we gewoon zeggen dat een minimaal aantal gehandicapten moet worden aangeworven, dat we die quota wel moeten gebruiken?

De voorzitter: De heer Maertens heeft het woord.

De heer Bert Maertens (N-VA): Voorzitter, minister, ik wil graag wat nuance aanbrengen in dit debat, namelijk dat de scan meer is dan de cijfers alleen. De scan meet ook de cultuur en de inbedding in de structuur van de organisatie, en ook de informatieverstrekking ten aanzien van de dienst Diversiteit telt mee.

Het zijn natuurlijk de cijfers die het belangrijkste zijn en we kunnen ook positieve zaken vaststellen. Zo zien we dat eind vorig jaar 3,8 procent van het streefcijfer

van 4 procent voor personen met een migratieachtergrond al werd gehaald. Ik denk dat we er in 2015 wel zullen komen.

Dat we voor de personeelsleden met een handicap een tandje bij moeten steken, staat buiten kijf. Ik hoor goede suggesties. De consulenten van de VDAB worden maar heel zelden ingezet, we moeten ze inderdaad veel meer gebruiken.

Het diensthoofd diversiteitsbeleid zegt ook dat er te weinig expertise zou zijn binnen de organisatie. Wel, ik wil de bal dan een beetje terugkaatsen en suggereren dat het aan de dienst is om die expertise te delen en organisatiebreed uit te dragen.

Het blijft een horizontale bevoegdheid voor u, minister. Dat is niet altijd even eenvoudig, dat weten we uit het verleden. Ik wil u toch oproepen om elk beleidsdomein en elke collega-minister voor zijn verantwoordelijkheid te stellen.

Minister Liesbeth Homans: Mijnheer Maertens, als we redelijk ambitieuze doelstellingen en streefcijfers in ons regeerakkoord hebben opgenomen, is dat natuurlijk een gedeelde ambitie van de hele ploeg, niet enkel die van mij.

Mijnheer Annouri, wij zijn ambitieus, ja. Maar ik ben veel liever ambitieus dan oppervlakkig en onduidelijk. Het is veel beter om zeer ambitieuze streefcijfers op tafel te leggen, waarvan we ook wel hopen en vermoeden dat we ze gaan halen, want anders heeft een ambitie weinig zin. We doen beter zo veel mogelijk moeite om een bepaalde ambitie na te streven en te vervolmaken, dan dat we de lat heel laag zouden leggen. Dat hebben we met deze regering bewust niet gedaan. Het is de gedeelde verantwoordelijkheid van deze ploeg. Iedereen zal zijn steentje moeten bijdragen.

Ik wil nogmaals herhalen, mijnheer Annouri, dat we wat personen met een migratieachtergrond betreft, redelijk oké zitten. Zitten we al waar we moeten zijn? Neen, maar als u ziet dat we in het regeerakkoord het streefcijfer verhogen van 4 naar 10 procent, wil dat wel zeggen dat we absoluut geloven dat we dat gaan halen.

Mijnheer De Meulemeester, u hebt nog eens de nadruk gelegd op de consulenten van de VDAB. Dat had ik zelf al aangegeven in mijn antwoord. Daar ben ik het absoluut mee eens en minister Muyters ook. Die mensen hebben echt de expertise in huis om de verschillende entiteiten te kunnen bijstaan in hun zoektocht naar mensen met een diverse achtergrond.

We kunnen niet elke entiteit van de Vlaamse overheid over dezelfde kam scheren. Mijnheer De Loor, u zegt dat niet elke entiteit even goed scoort. Dat is ook zo. Maar je kunt niet in elke entiteit een percentage van mensen met bijvoorbeeld een beperking zetten. Ik zie het bijvoorbeeld ook niet zo heel goed mogelijk om iemand met een visuele beperking met een autobus te laten rijden. Op basis van de entiteiten binnen de Vlaamse overheid moet je kijken waar je het best de doelgroepen kunt plaatsen.

Maar ik garandeer u, collega's, en ik dank u voor uw bezorgdheid, die deze Vlaamse Regering absoluut ter harte neemt en heel expliciet in het regeerakkoord heeft opgenomen, dat wij het met deze ploeg zullen proberen waar te maken. Meer nog, wij beloven u dat we in 2018 de streefcijfers zullen halen die we u nu hebben voorgelegd. *(Applaus bij de N-VA)*

De heer Ward Kennes (CD&V): Voorzitter, het is belangrijk, als we spreken over 10 procent personen met een allochtone achtergrond, wat natuurlijk hoger is, dat we weten dat de referentie verschilt. Het wordt gekoppeld aan de

Belgische nationaliteit en niet meer EU-15. We moeten zien dat we appelen met appelen en peren met peren vergelijken.

Er is op gewezen dat er in een krimpende overheidsstructuur minder aanwervingen zijn. Daarom is het des te belangrijker om de volgende jaren extra in te zetten op die diversiteit. Want het zal niet vanzelf gebeuren, via een natuurlijke grotere instroom. Die selectiviteit zal ertoe leiden dat er des te meer aandacht voor zal moeten zijn. Ik reken op de responsabilisering van alle agentschappen en ministers. U zegt terecht dat het horizontaal beleid is, niet enkel uw verantwoordelijkheid. Alle leidend ambtenaren, mensen op personeelsdiensten en alle ministers zullen mee uit hun pijp moeten komen.

De heer Marnic De Meulemeester (Open Vld): Minister, er zullen inderdaad meer acties worden verwacht van de leidinggevenden van de Vlaamse overheid. Daar kan en moet meer gebeuren. Ik wil mijn concreet voorstel herhalen. De uitzendsector zorgt voor 15 procent tewerkstelling van allochtonen. Dat is driemaal meer dan in de bedrijven, en zes keer zoveel als in de Vlaamse overheid. Ik zou u toch aanbevelen om uitzendarbeid mogelijk te maken bij de Vlaamse overheid. Als we het hebben over diversiteit bij de Vlaamse overheid, kunnen we daar enkel voordeel bij hebben. We zullen deze problematiek verder opvolgen bij onze werkzaamheden in de commissie Binnenlands Bestuur.

De heer Imade Annouri (Groen): Minister, u zegt dat u liever ambitieus bent dan oppervlakkig of dan lage verwachtingen te hebben. Dat hebben we gemeen.

Laat me één ding duidelijk stellen: Vlaanderen heeft vandaag de dag meer problemen. Eén ervan is het discriminatieprobleem op de arbeidsmarkt. Als Vlaamse overheid, als Vlaamse Regering is het niet voldoende om te proberen de cijfertjes op te krikken door de definities te veranderen. Het is uw verpletterende verantwoordelijkheid als minister om daarin het voortouw te nemen en te tonen aan elke Vlaming, ongeacht zijn of haar achtergrond, dat iedereen gelijke kansen krijgt op de arbeidsmarkt.

Dat is vandaag niet het geval. Daarin moet u het voorbeeld geven en het voortouw nemen. Op dat punt zal ik u blijven volgen. We zullen zien waar we staan in 2018. *(Applaus bij Groen)*

De voorzitter: Dat was meteen het eerste optreden van de heer Annouri. *(Applaus)*

De actuele vragen zijn afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van mevrouw Freya Van den Bossche tot de heer Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over het opvangtekort in de jeugdzorg

ACTUELE VRAAG van mevrouw Martine Taelman tot de heer Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over jongeren in de cel

ACTUELE VRAAG van de heer Chris Janssens tot de heer Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de opvangtekorten in de gemeenschapsinstellingen

ACTUELE VRAAG van de heer Lorin Parys tot de heer Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over het tekort aan opvangplaatsen voor jongeren

De voorzitter: Mevrouw Van den Bossche heeft het woord.

Mevrouw Freya Van den Bossche (sp·a): Minister, vorige week werden we twee keer opgeschrikt. Eerst kwam een minderjarig meisje in het nieuws, een kind nog, in de prostitutie geduwd, dat nergens meer terechtkon. Daarna was het een jongen met een zware depressie en gedragsmoeilijkheden. Ouders noch hulpverlening wisten er weg mee, konden de jongen niet meer helpen en zochten naar opvang.

De twee kinderen kregen allebei een 'nee'. Er was geen plaats in de crisisopvang voor jongeren en men heeft hen bij gebrek aan een crisisbed in de cel laten overnachten, gedurende meerdere nachten.

Uit navraag blijkt dat dit geen alleenstaande gevallen zijn. In Antwerpen zijn de problemen het grootst, maar ook in mijn eigen stad Gent gebeurt het geregeld dat een jongere of een kind moet overnachten in de cel omdat er geen plaats is in de crisisopvang.

Jeugdrechters hebben daarop een oproep gelanceerd – die ik zeker steun, en wellicht velen met mij – om meer capaciteit te creëren, maar het meest schokkende vind ik dat terwijl die kinderen in de cel overnachtten, er meerdere bedden vrij waren in de residentiële opvang. Het zijn wel geen 'crisisbedden' maar wel bedden in de gespecialiseerde opvanginstellingen voor jongeren. Toch zegt men: er is geen plaats, we gaan je in de cel houden.

Ik vraag me af waar het fout loopt. In principe zou via het nieuwe systeem toch een goede match moeten bestaan tussen het aantal plaatsen en het aantal aanvragen. Het zou toch niet mogen kunnen dat een kind in een cel overnacht, zeker niet als er eigenlijk een bed vrij is elders, meerdere bedden zelfs.

Hoe kunt u ervoor zorgen dat geen kind of jongere meer moet overnachten in een cel in de toekomst? Hoe zult u ervoor zorgen dat de huidige mismatch tussen het aantal vrije bedden en het aantal aanvragen wordt weggewerkt in het nieuwe systeem? In theorie moet dat kunnen.

De voorzitter: Mevrouw Taelman heeft het woord.

Mevrouw Martine Taelman (Open Vld): Voorzitter, minister, we hebben inderdaad allemaal in de pers de noodkreet gelezen van een twaalftal Antwerpse jeugdrechters. Ze zagen zich wegens een structureel tekort aan capaciteit verplicht van minderjarigen in een politiecel te stoppen. Nochtans, zeggen ze, gaat het in 90 procent van de gevallen niet om MOF-jongeren (als misdrijf omschreven feit), maar veelal om jongeren die zich in een problematische opvoedingssituatie bevinden. Dat maakt het overigens nog veel erger.

Minister, ten tijde van de stemming over het decreet werd er al gewaarschuwd voor een structureel capaciteitsprobleem. Ik moet u niet herinneren aan de internationale verplichtingen die we met ons land zijn aangegaan met het Kinderrechtenverdrag. Daarmee hebben we ons ertoe verbonden kinderen niet in een gevangeniscel en al evenmin in een politiecel te steken. Dat is de reden waarom destijds het federale centrum van Everberg is opgericht.

Minister, welk pakket aan maatregelen gaat u op de rails zetten? Ik heb het dan niet alleen over de oplossing van dat structureel capaciteitsprobleem, maar ook over een overleg, bijvoorbeeld met de jeugdrechters, om te zien hoe dergelijke situaties in de toekomst kunnen worden vermeden.

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

De heer Chris Janssens (Vlaams Belang): Minister, we lazen inderdaad vorige week in De Standaard het dramatische relaas van een jong meisje dat

volgens de jeugdrechtbank recht zou hebben of gebaat zou zijn om in de gemeenschapsinstelling in Beernem te verblijven, enerzijds om haar weg te halen uit de dramatische leefomgeving waarin ze verkeerde, anderzijds om opnieuw wat structuur in haar leven te brengen. Nadien zou er dan worden gezorgd voor een aangepast traject in de jeugdhulp.

Maar alsof de toestand nog niet schrijnend genoeg was voor het meisje in kwestie, bleek dat er in de gemeenschapsinstelling in Beernem ook nog eens geen plaats vrij was. Er werd dus beslist om haar enkele nachten in een politiecel te laten doorbrengen. Volgens een aantal Antwerpse jeugdrechters gaat het helemaal niet om een alleenstaand geval. Voor alle duidelijkheid: het gaat niet over jonge criminelen, maar wel degelijk om jongeren die het slachtoffer zijn van wat men in het vakjargon een dramatische leefsituatie noemt.

Deze situatie is schrijnend, minister. Deze situatie is ook onaanvaardbaar en ze is de verantwoordelijkheid van de Vlaamse Regering. Mijn vraag aan u is dan ook zeer logisch en zeer duidelijk: hoe zult u voorkomen dat jongeren in een politiecel moeten verblijven in plaats van in een aangepaste instelling?

De voorzitter: De heer Parys heeft het woord.

De heer Lorin Parys (N-VA): Voorzitter, collega's, minister, ik haak in op wat mijn collega's voor mij hebben gezegd, namelijk dat het onaanvaardbaar is dat kinderen een nacht doorbrengen in een politiecel.

De noodkreet die de Antwerpse jeugdrechters daarop hebben laten horen in De Standaard, is bij ons allemaal heel hard aangekomen en gaat door merg en been. Maar er is ook een andere vraag die we ons moeten stellen, en dat is hoe het komt dat de toestroom in de bijzondere jeugdzorg zo groot geworden is. Hoe komt het dat er 27.000 kinderen op jaarbasis in aanraking komen met bijzondere jeugdzorg? Dat is een verdubbeling ten opzichte van een dikke 10 jaar geleden. Er zitten dus op jaarbasis evenveel kinderen in de jeugdzorg als de stad Aarschot inwoners telt.

Dat is de dubbele vraag die ik heb voor u, minister. Hoe kunnen we iets doen op korte termijn aan dat schrijnend plaatstekort voor crisisopvang, zeker in een provincie zoals Antwerpen? Wat is de verantwoordelijkheid van ons allemaal samen om ervoor te zorgen dat die instroom naar jeugdzorg ook beperkt wordt? Wat kunt u daaraan doen op langere termijn? Wat zijn de effecten van het decreet Integrale Jeugdhulp die u eventueel vandaag al kunt waarnemen?

De voorzitter: Voor de duidelijkheid: de minister hoeft maar op één vraag te antwoorden. Een actualiteitsvraag is altijd één vraag. U stelt de minister drie vragen. U stelt ook de vraag wat het effect is van het nieuwe decreet Integrale Jeugdhulp. Als de minister dat hier helemaal moet gaan uitleggen …

Minister, kunt u dat in 8 minuten? Ik denk het niet. We moeten ons eraan houden dat we één vraag stellen, want dat is de bedoeling van een actuele vraag, mijnheer Parys.

Minister Vandeurzen heeft het woord.

Minister Jo Vandeurzen: Voorzitter, ik stel voor dat we een debat over hoe het komt dat er zoveel jongeren in contact komen met bijzondere jeugdzorg, op een ander moment eens grondig voeren. Het is duidelijk dat onze samenleving steeds hectischer wordt, steeds meer druk zet, meer verwacht en heel veel prikkels geeft. Er zijn heel wat zaken die ver buiten het welzijnsbeleid liggen en die dit mee kunnen veroorzaken.

Uiteraard zijn de aangeklaagde feiten niet goed te keuren. We moeten absoluut kijken hoe we daar betere antwoorden op kunnen geven.

Wat betreft de capaciteit, proberen we al een aantal jaren consequent in te zetten op een uitbreiding ervan. Er is nooit beweerd dat de integrale jeugdhulp het capaciteitsvraagstuk zou oplossen. We weten dat we in aanbod, zowel rechtsreeks toegankelijk als achter de poort, in het jargon uitgedrukt, inspanningen moeten doen.

Wat zijn die inspanningen? Vorig jaar hebben we extra ingezet, een half miljoen euro, op samenwerking tussen de psychiatrie en andere vormen van jeugdhulp. Want zoals u het ook in de cases hebt aangehaald, is dat vaak het probleem. Het zijn jongeren met vele problemen. Ze hebben psychiatrische zorg nodig, hebben een mentale handicap, vertonen agressie en noem maar op. Je moet een bepaalde setting hebben om daar goede hulp voor te kunnen bieden. Daar hebben we middelen voor ingezet. Die middelen worden nu na evaluatie verduurzaamd. Het gaat om een capaciteit van een half miljoen euro voor de samenwerking.

Ook gaan we inderdaad in 2015 snel capaciteit in onze gemeenschapsinstellingen creëren. Ondertussen is het gebouw in de Succursale totaal gerenoveerd en klaar, en we hebben de nodige schikkingen getroffen om geleidelijk aan, gefaseerd veertig bijkomende plaatsen in gebruik te nemen. Dat is ongeveer 14 procent extra capaciteit in de gemeenschapsinstellingen.

We hebben ook een aantal projecten, waaraan we heel wat middelen besteden, om speciaal die heel problematische of hardnekkige situaties aan te pakken. Niet toevallig bevinden ze zich allebei in de provincie Antwerpen. In Antwerpen zelf is er een project voor meisjes, samen met de kinderpsychiatrie. In de stad Mechelen, mijnheer de burgemeester, is er een project voor de re-integratie van jongeren die een zeer sterk beveiligde setting nodig hebben. Dat gaat over 1,2 miljoen euro en vijftig bijkomende plaatsen qua capaciteit. Het is de bedoeling dat die echt zware hulpvragen daarin kunnen worden opgevangen.

We werken natuurlijk ook aan doorstroming, want het volstaat natuurlijk niet om capaciteit te creëren. We moeten er ook voor zorgen dat ook de opvolging in de private settings goed kan worden georganiseerd. Ook volgend jaar zullen we dus proberen extra middelen in te zetten in het aanbod om ook de capaciteit – rechtstreeks en onrechtstreeks toegankelijk – buiten de gemeenschapsinstellingen te verbeteren.

Dat zijn allemaal dingen die we doen om dat aanbod te verbeteren, maar zoals anderen ook al hebben opgemerkt, gaat het natuurlijk niet alleen over het verbeteren van het aanbod. We gaan ook de processen bekijken. De integrale jeugdhulp is nu zes maanden bezig. We hebben een eerste evaluatie gemaakt, waarvan we trouwens ook melding hebben gemaakt in de pers, in de vakantie. We gaan nu een tweede evaluatie maken. Uiteraard hebben we al ondertussen een groep samengesteld van mensen die op het terrein betrokken zijn. Ook de jeugdrechters moeten uiteraard daarbij worden betrokken. Die groep moet bekijken wat de effecten van die grote ambitie zijn, namelijk één unieke toegangspoort voor jongeren en niet twee, veel meer intersectorale samenwerking, op maat, meer rechtstreekse toegankelijkheid zonder dat men de toegangspoort moet passeren, als we die procedures op het terrein ontwikkelen. We wisten en weten dat het absoluut verantwoord is om nu te kijken naar de eerste ervaringen en daar lering uit te trekken. Als dit op zo'n manier wordt georganiseerd dat jeugdrechters niet meer rechtstreeks zoeken naar plaatsen, maar wordt geprobeerd die regie centraal te organiseren, en dat leidt tot een zekere onderbenutting van de capaciteit, dan moet dat uiteraard in deze groep –

en die is al een tijdje aan het werk – worden gedetecteerd en bijgestuurd. Dat is heel belangrijk. We moeten echter natuurlijk ook absoluut proberen het intersectorale karakter te bewaken. Dat is de grote ambitie van het decreet.

Ten slotte is met betrekking tot het decreet ook de hele ICT-kwestie een aandachtspunt, waarmee we zeker ook bezig zijn. We zijn de eerste maanden doorgekomen met de inspanningen van velen, maar het is heel duidelijk dat we ook naar de gebruiksvriendelijkheid en de stabiliteit moeten kijken. Ook wat dat betreft zijn er – een aantal weken geleden trouwens – initiatieven genomen om daarover het gesprek met de mensen te voeren.

Mevrouw Freya Van den Bossche (sp·a): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik begrijp dat u inziet dat er een structureel capaciteitstekort is. Ik ben ook blij dat de regering daar iets aan wil doen. Ik blijf echter een beetje op mijn honger wat de vraag over de mismatch betreft. Op papier kan dat systeem goed werken. Ik denk dat dit op papier zeker voordelen biedt. Vandaag, terwijl de evaluatie bezig is, is het echter zo dat er enerzijds bedden vrij zijn en er anderzijds jongeren in een cel slapen. Wat zult u doen om ervoor te zorgen dat, wanneer we nog eens een vraag naar crisisopvang krijgen en er geen crisisbed is, er een systeem bestaat? Als het informaticasysteem nog niet op punt is, dat men hen dan een tijdje laat rondbellen: gewoon een belronde om te zien waar er residentieel een bed is, zodat dat kind ten minste niet in een cel moet slapen of dag na dag van de ene naar de andere instelling moet verhuizen. *(Applaus bij sp.a en Groen)*

Mevrouw Martine Taelman (Open Vld): Minister, ik juich toe dat u hier aankondigt dat er een uitbreiding van de capaciteit komt. In een periode van schaarse middelen lijkt dat me een heel goede zaak, en dat is ook heel belangrijk in dezen. Het is goed dat men evalueert, maar men kan natuurlijk niet blijven evalueren indien men op het terrein problemen vaststelt. Ik wil dus aandringen op een heel snel overleg met de jeugdrechters om ervoor te zorgen dat alle capaciteit volledig benut wordt en de jongere daar terechtkomt waar dat het beste is voor die jongere in kwestie.

De heer Chris Janssens (Vlaams Belang): Minister, u hebt verwezen naar het kaderdecreet Integrale Jeugdhulp. U zegt dat er weliswaar een evaluatie nodig is, maar dat u ervan overtuigd bent dat dit decreet werkt. Dan horen we die twaalf jeugdrechters, die met de praktijk bezig zijn en die een heel andere mening toegedaan zijn.

Sta mij toe, voorzitter, om één citaat uit dat opiniestuk te brengen, omdat het toch de moeite waard is. Het geeft ook aan dat er al eerder signalen in uw richting zijn gekomen, minister, waar blijkbaar niets mee gebeurd is. Zo stellen de twaalf Antwerpse jeugdrechters: "Enkele maanden geleden waarschuwden jeugdmagistraten, jeugdadvocaten en jeugdhulpverleners er al voor dat het nieuwe decreet over integrale jeugdhulp, dat de sector grondig hervormt, de kans verhoogt dat er meer jongeren in de cel belanden bij gebrek aan crisisopvang. De inspanningen die de Vlaamse overheid doet, zijn ontoereikend." Uw theorie doorstaat de proef met de realiteit dus niet, minister.

U verwijst naar een gefaseerde capaciteitsuitbreiding, maar de problematiek is wel zeer precair. Wanneer denkt u met die gefaseerde uitbreiding te beginnen? En vooral: wanneer zal ze beëindigd zijn?

De heer Lorin Parys (N-VA): Ik deel de mening van de eerste twee vraagstellers. Wij zijn uiteraard blij dat er extra capaciteit komt. Ik wil aan de minister vragen om rekening te houden met een billijke geografische spreiding van die extra plaatsen. Vandaag zien we dat het belang van het kind in bijvoorbeeld de provincie Vlaams-Brabant niet gelijk is aan het belang van het

kind in de provincie Limburg, gewoon omdat een jeugdrechter vaak beslissingen neemt op basis van het aantal beschikbare plaatsen en de beschikbare capaciteit. Dat is iets wat we heel scherp in het oog moeten houden, want dat kan natuurlijk niet.

De voorzitter: Mevrouw Van den Brandt heeft het woord.

Mevrouw Elke Van den Brandt (Groen): In 1912 heeft België een wet aangenomen inzake jeugdbescherming. We waren toen als land enorm vooruitstrevend, omdat wij al in 1912 inschreven dat jongeren niet in een cel kunnen worden opgevangen. Tijdens de Septemberverklaring heeft onze minister-president gezegd dat we het beter hebben dan in 1914. Dat was de opening van zijn speech. Ik moet vaststellen dat als het aankomt op het opvangen van jongeren in nood, wij honderd jaar terug in de tijd zitten en wij opnieuw jongeren in de cel opvangen, een wet die wij honderd jaar geleden hebben ingevoerd.

De jeugdrechters trekken vandaag aan de alarmbel. Op het moment dat het decreet Integrale Jeugdhulp goedgekeurd is, heeft Groen er hier samen met andere partijen voor gewaarschuwd. We worden in 2014 geconfronteerd met zeer schrijnende berichtgeving, minister. U belooft extra capaciteit. Ik hoop dat die er komt. U belooft om extra in te zetten op zorg buiten de instelling en preventie. Ik hoop dat daar inderdaad extra wordt op ingezet – dus niet enkel bestendigen, maar extra inzetten.

Maar wat gaat u doen als er morgen een nieuwe vraag komt en er geen opvang is? Welke overgangsmaatregelen zult u, in afwachting van nieuwe capaciteit, nemen, zodat we vanaf morgen geen enkel kind nog in de cel moeten opvangen? *(Applaus bij sp.a en Groen)*

Minister Jo Vandeurzen: Collega's, op het ogenblik dat het decreet werd ingevoerd, is in alle duidelijkheid gezegd dat het een zodanig grote transformatie is, die inderdaad ook van magistraten een ander proces in het zoeken van plaatsen veronderstelt, dat we ongetwijfeld na enige tijd lessen zouden moeten trekken en bekijken hoe we kunnen bijsturen en daarmee omgaan. Dat is toen in alle duidelijkheid gezegd, omdat het over een dermate grote operatie gaat, waarbij zoveel partijen, sectoren, visies op zorg en hulpverlening betrokken zijn, dat je daar tijd voor nodig hebt. Dat is geen kwestie van goedpraten.

Dat is ook de reden waarom we al in de vakantie, los van de incidenten en de open brieven, initiatieven genomen hebben om te zien wat de eerste ervaringen zijn en hoe we de gebruikers en de betrokken partijen samen kunnen brengen om na te denken, lessen te trekken en bij te sturen. En dat zullen we nog een tijd moeten doen, voor alle duidelijkheid.

Als met betrekking tot de crisishulpverlening blijkt dat er vragen kunnen worden gesteld over de mobiliseerbaarheid van de capaciteit, dan moet zo snel mogelijk gekeken worden hoe je daarop kunt reageren, zodat men vanuit de toegangspoort, de regie en anderen die daarbij betrokken zijn, snel kan reageren.

We hebben al een aantal zaken gedaan in de crisishulpverlening. Ik sluit niet uit dat daar in het uitbreidingsbeleid volgend jaar ook extra initiatieven voor moeten worden genomen. We moeten dat zorgvuldig aanpakken. Nu moeten we goed luisteren, in het grote besef dat er ongetwijfeld een aantal verbeteringen mogelijk zijn.

Ik stel alleen vast dat we zes maanden ver zijn. De maand september is traditioneel een moeilijke maand. We zijn nu oktober, en ik denk dat we, met het

overleg dat al een tijdje bezig is, die aanpassingen ongetwijfeld kunnen doen. Ik wil daar graag over rapporteren, ook aan het parlement.

Dan over de capaciteitsuitbreiding: de succursale in Wingene is klaar. Dat wil zeggen dat we die investeringen in de vorige legislatuur hebben gedaan. Het is niet zo dat ik hier vandaag in het kader van het incident van de dag kom vertellen dat we er een lap op gaan geven. We wisten dat we gestaag capaciteit moesten opbouwen, en nu zijn we zover. De infrastructuur is klaar. Ondanks de besparingen is er budgettaire ruimte gecreëerd om de bestaffing te organiseren.

Nogmaals, het is niet alleen een kwestie van capaciteit, regie en efficiëntie in het invullen van alle kleine mazen in het aanbod als er vacatures zijn, het is ook een kwestie van de juiste plaats voor de jongeren. Vaak is er een samenwerking tussen psychiatrische zorg, de gehandicaptensector, de bijzondere jeugdzorg, de mensen van Justitie en de integrale jeugdhulp. Als er een idealistische ambitie is, dan is dat om deze actoren in één setting te brengen en aan te sporen om in de hulpverlening niet te vertrekken vanuit de eigen organisatorische logica: "Ik ben de gehandicaptensector, en dus ga ik jongeren belegeren met de regels, inzichten en diagnosemethoden van de gehandicaptenwereld." Neen, dat moeten ze doen vanuit een unieke diagnose en indicatiestelling.

Dat dat een belangrijke inspanning vraagt in de eerste maanden en dat daarover heel wat kan worden verteld, geloof ik graag, maar ik blijf erbij: op deze grote ambitie moeten we inzetten en blijven inzetten. Ik ben iedereen die daar in de eerste maanden mee de schouders onder heeft gezet, bijzonder dankbaar.

Mevrouw Freya Van den Bossche (sp·a): Minister, ik vind het prima dat u het systeem evalueert. Dat is ook gepland en nodig, maar er is een acuut probleem dat een onmiddellijk antwoord behoeft. Dat is: een jeugdrechter die een vraag stelt voor een crisisbed, krijgt het antwoord: neen. Daarna belt hij zelf naar een instelling en die zegt: kom maar, want we hebben plaats. Ik hoop dat u mijn vraag toch nog wilt meenemen: hoe zult u ervoor zorgen dat de rechter niet het hele land moet rondbellen, maar dat uw poort dat doet, en dat ze desnoods, als het informaticasysteem niet werkt, zelf rondbellen? Dit is een acuut probleem, los van uw grotere evaluatie, waar u iets aan moet doen om te vermijden dat er morgen opnieuw een jongere in een cel slaapt in plaats van in een bed, terwijl er bedden vrij zijn. *(Applaus bij sp.a en Groen)*

Mevrouw Martine Taelman (Open Vld): Minister, het zou goed zijn als de jeugdrechter op heel korte termijn duidelijkheid kan krijgen over welke mogelijkheden er zijn. Het is goed dat er wordt geëvalueerd, maar men kan dat niet tot in den treure blijven doen. Indien men afspraken maakt met de jeugdrechters over hoe ze moeten reageren, wat er beschikbaar is, kan dat de situatie op heel korte termijn alleen maar verhelpen. Ik hoop dat u daar de nodige tijd voor neemt.

De heer Chris Janssens (Vlaams Belang): Minister, we moeten helaas concluderen dat zowel de vorige als de huidige Vlaamse Regering er niet in slaagt de Vlamingen met een grote zorgnood de zorg te geven waar ze recht op hebben. Of het nu gaat om personen met een handicap, mensen die recht hebben op een sociale woning, of mensen die plaats zouden moeten krijgen in een jeugdinstelling, telkens opnieuw is er een wachtlijst of plaatsgebrek. Als deze Vlaamse Regering één ambitie moet hebben, dan is het om kwetsbare Vlamingen de zorg te geven waar ze recht op hebben.

De heer Lorin Parys (N-VA): Ik wil even terugkomen op de interventie van Groen, die lijkt te suggereren dat kinderen in 1912 het beter zouden hebben gehad dan in 2014. Daar kunnen we absoluut niet mee akkoord gaan.

Ik ben vooral heel blij dat we naar een evaluatie gaan van het decreet en dat we gaan bijsturen waar nodig, en daar werken we graag aan mee.

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van de heer Bart Caron tot de heer Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over een nieuwe cultuurtempel in de Vlaamse Rand

ACTUELE VRAAG van de heer Michel Doomst tot de heer Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de plannen voor nieuwe culturele infrastructuur in de zuidwestrand rond Brussel

ACTUELE VRAAG van de heer Bart Nevens tot de heer Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over nieuwe cultuurinfrastructuur in de Vlaamse Rand rond Brussel

De voorzitter: Het antwoord wordt gegeven door minister Gatz.

De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron (Groen): Collega's, voorzitter, minister, het zal u misschien verbazen, maar ik zal proberen in mijn korte spreektijd het thema met enige nuance aan te brengen.

Niemand die de cultuur in zijn hart draagt, zal er een probleem mee hebben dat er overal in Vlaanderen een goede culturele infrastructuur is, en hoewel we erg veel hebben – laat ons dat ook eerlijk zeggen –, zijn er nog altijd witte plekken waar zaken ontbreken. Anderzijds beseffen wij ook dat cultuur vaak een motor voor ontwikkeling kan zijn, voor buurt- en streekontwikkeling, en dus is het op zich te verdedigen dat er in de zone Ruisbroek, ten zuiden van Brussel, een culturele infrastructuur kan komen. Dat kan worden overwogen. Ik heb ook nog eens het rapport van de studie nagelezen. Ik ken die studie trouwens al lang: het is op zich geen nieuw verhaal. Al op 1 april werd aan de inwoners van Sint-Pieters-Leeuw en Lennik toelichting gegeven bij het concept.

Natuurlijk komt dit dossier in de publieke opinie op een moment dat er in de cultuursector heel erg diep in het vel wordt gesneden. Dat is een pijnlijke zaak. Als je aan de ene kant moet inleveren en als aan de andere kant de regering de indruk wekt dat er een prestigeproject wordt gebouwd in de zuidrand, houd je daar een wrang gevoel aan over. Ik heb er alle begrip voor dat mensen daarop reageren.

We kunnen ook een boom opzetten over de schaal. Laat mij eerlijk zijn: de gedachte om in de zuidrand van Brussel een nieuwe Singel of een nieuw Concertgebouw te bouwen, getuigt van een lichte megalomanie. In gouden tijden kan zoiets, denk ik, maar in deze tijden is het moeilijk verdedigbaar. We hebben Westrand en Strombeek, dat zijn misschien goede voorbeelden, meer dan een Singel in Antwerpen. Maar vergeet niet, minister, dat finaal, bij de werking, het geld uit uw budget zal komen.

Minister, is dat ook, binnen het geheel van het cultuurbeleid, maar ook gezien de infrastructurele inspanningen die u wilt doen, een prioriteit?

De voorzitter: De heer Doomst heeft het woord.

De heer Michel Doomst (CD&V): Minister, ik had deze vraag eigenlijk aan minister Weyts willen stellen, maar ik weet dat u onze streek goed kent. We

hebben beter bier dan in Brussel. Daarom ben ik ervan overtuigd dat u de Vlaamse Rand goed hebt geproefd. Doe in elk geval de groeten aan uw collega.

In tegenstelling tot Antwerpen, waar men het met bruggen en tunnels wat moeilijker heeft, zelfs wanneer die er liggen, blijkt het bij ons in Vlaams-Brabant snel te gaan, want de Vuurtoren leek er al te staan nog voor de plannen gemaakt waren. Het was zoals in het sinterklaasliedje: 'Ik zie hem al staan!', nog voor het gebeurd was. Het krantenartikel stelde het als een iets te snel feit voor. Maar wij vragen ons daarbij af of wij de haalbaarheid daarvan niet moeten verfijnen. En moeten wij de betaalbaarheid niet onderzoeken van dat project, dat wordt vergeleken met het cultuurproject in Brugge? Wij willen ons daarmee niet vergelijken. En is dit voor de Vlaamse Rand, gezien de budgettaire beperkingen, echt wel de goede keuze?

Minister, is het financieel aspect van dit project voldoende doorgelicht? Is dit de beste prioriteit in functie van de keuzes die we zullen moeten maken om het beleid inzake de Vlaamse Rand een steuntje te geven tijdens de volgende maanden en jaren?

De voorzitter: De heer Nevens heeft het woord.

De heer Bart Nevens (N-VA): Voorzitter, minister, beste collega's, wij hebben de laatste dagen inderdaad in de media verschillende berichtgevingen kunnen terugvinden over de zuidwestrand rond Brussel, over de bouw van een nieuw cultureel centrum annex congrescentrum. Wij vinden die haalbaarheidsstudie een goede zaak. Eigenlijk is dit geen nieuw nieuws, het is oud nieuws. In het vorige regeerakkoord was al sprake van die haalbaarheidsstudie. Vandaag wordt dat opnieuw opgehaald omdat vandaag in het regeerakkoord ook staat dat er ideeën zijn om dat cultureel centrum en congrescentrum te bouwen in Ruisbroek, in een verouderde stationsbuurt die wel wat opwaardering kan gebruiken.

Minister, wat gaat u nu doen met die haalbaarheidsstudie? Welke elementen zult u eruit meenemen om naar de toekomst dit project voort te zetten? Wij geloven er dus wel in dat daarin goede zaken staan, zoals de opwaardering van die buurt. Het gaat niet alleen over de cultuursector, er zal ook een sociaal-economisch luik in terug te vinden zijn. Ook de lokale economie zal er wel bij varen. Ik ken die buurt, zij kan wel een boost gebruiken.

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Voorzitter, collega's, het spreekt voor zich dat het antwoord dat ik u nu zal geven, overlegd werd met minister Weyts.

Sommigen hebben het al aangegeven: het dossier is niet nieuw en het is ook niet door toedoen van de Vlaamse Regering in de belangstelling gekomen. Het gaat terug op het Vlaams Stedelijk Gebied rond Brussel en 63 initiatieven en acties die daarin terug te vinden zijn, goedgekeurd door de vorige Vlaamse Regering.

Het voortraject is een aantal onder u ook bekend. Het is inderdaad op gemeentelijk niveau ontstaan: Sint-Pieters-Leeuw en Lennik hadden een voorstudie besteld bij Hugo De Greef, toch niet de minste in ons Vlaams cultureel landschap.

Hij kwam tot drie bevindingen. Zo is er volgens hem in de zuidwestrand rond Brussel eigenlijk wel ruimte voor een nieuw culturele poort. U mag ook niet vergeten dat, als u daar met de passer een cirkel rond trekt, u tot een gebied komt waarin een heel groot cultureel potentieel is. Als we dat vergelijken met Brugge – niet met het Concertgebouw, maar met de stad Brugge – en met Antwerpen, dan overstijgt dat het mogelijk potentieel, zeker omdat de

demografische groei in stad en Rand de volgende jaren wellicht nog zal toenemen. Er is, met andere woorden, een cultureel potentieel.

De heer De Greef zei wel dat dat het best niet in het centrum van bijvoorbeeld de gemeente Sint-Pieters-Leeuw zou komen, maar eerder in – ik zeg dit zonder bijbedoelingen – de verpauperde stationsbuurt van Ruisbroek. Dat kan dus ook lokaal enig belang hebben.

Er is ook aangegeven dat het nuttig zou zijn om het culturele verhaal op een economische en toeristische leest te schoeien. Om die reden zal er ook worden bekeken wat er mogelijk is aan congresinfrastructuur.

Dat is wat we nu weten. We weten ook dat het een complex dossier zal worden. Het zal complex worden om dit alles te realiseren, ook met publiek-private samenwerking. Ik wil mij niet uitspreken over de grootte van de middelen. In de pers zijn hierover een aantal dingen verschenen die volgens mij zeer met de natte vinger zijn gebeurd, bijvoorbeeld ook, mijnheer Caron, over wie daarvoor uiteindelijk zal betalen en hoe. Wanneer wij middelen vanuit de private markt, eerder voor de congresfunctie, naar dat project willen halen, zullen we nog wel even ons huiswerk moeten maken.

Dat is wat we nu gaan doen. Ik ben mij er ook van bewust dat we overleg zullen moeten plegen, bijvoorbeeld met de huizen in de Vlaamse Rand rond Brussel. U noemt daar de Westrand in Dilbeek. Op het eerste gezicht zou het niet meteen het beste idee zijn om daar een even groot centrum met exact dezelfde functie als de Dilbeekse Westrand neer te poten. Er moet naar een bepaalde culturele complementariteit worden gezocht.

Evengoed moeten we overleggen met het Brusselse werkveld. Voor de mensen die Ruisbroek geografisch niet zo goed kunnen situeren: in feite zit men bijna nog dichter tegen Brussel aan dan tegen de kern van Sint-Pieters-Leeuw. Men zit dus in een heel bijzonder randstedelijk gebied, dat een aantal moeilijkheden met zich meebrengt, maar ook zeer veel mogelijkheden. De haalbaarheidsstudie zal in de komende periode van start gaan. Dat zal wel nog wat voeten in de aarde hebben. Ik kan u zeker nog niet zeggen wanneer die studie ten einde zal zijn en wat daarvan de uitkomst is. Anders is het natuurlijk geen haalbaarheidsstudie.

Mijnheer Caron, ik ga even in op uw vraag over de besparingen. Wij hebben niet gekozen voor de communicatie over dit project. Sommige media vonden het nuttig om dat in de defensieve logica van de jaren 60 en 70, de 'Gordel van Smaragd' rond Brussel, te plaatsen. Wij doen dat uitdrukkelijk niet. Het gaat over de complementariteit van Rand en stad, in een gebied waar bijkomende culturele investeringen mogelijk zijn. Wij houden woord. Met andere woorden, wanneer wij nu besparen, niet met plezier, maar uit noodzaak om de begroting in evenwicht te brengen, doen we dat om nadien terug te kunnen bouwen. Een van de mogelijke investeringen zou dan dit cultuur- en congrescentrum in Ruisbroek kunnen zijn.

De heer Bart Caron (Groen): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik wil even meegeven dat de schaal waarover het gaat, ook aanwezig is in de studie van de heer De Greef. Hij verwijst zelf rechtstreeks naar die twee complexen. Hij noemt bijvoorbeeld ook die 44 miljoen euro omdat dat ook effectief het bedrag is dat naar het Concertgebouw in Brugge is gegaan.

Ik wil graag de complementariteit steunen, maar ik denk dat we ook even financieel moeten nadenken, zoals over de toekomstige werkingskost.

Wat het verzorgingsgebied en Brussel betreft, hebt u volgens mij gelijk. Ik denk dat het waar is. Het biedt kansen. Maar het moet wel erg afgestemd zijn.

Laat ons daar wijs mee omgaan: in deze tijd is er bijna geen maatschappelijk draagvlak voor grote culture infrastructuur.

Ten slotte wil ik u een beetje ontmoedigen door te zeggen en het is niet slecht bedoeld: indertijd hebben wij in Brugge – wij want ik was betrokken partij – voor het Concertgebouw ook het verhaal van de congresfunctie opgedist, maar dat is niet echt gelukt.

De heer Michel Doomst (CD&V): Minister, we hebben in de Vlaamse Rand nood aan strategische projecten en we moeten daar over blijven nadenken, maar ik heb het gevoel – ik leer dat uit de haalbaarheidsstudie – dat het een beetje een Euromillionsproject dreigt te worden. Dat kunnen we ons niet permitteren. We moeten het dus breder bekijken voor de hele Vlaamse Rand en ook in het kader van andere noden zoals voor jeugd, sport, recreatie, toerisme. Ik zou graag hebben dat het in dat kader wordt geëvalueerd. U zegt dat er nog een verfijnde evaluatie van het dossier komt. Toch is het heel belangrijk dat het geen bodemloze put wordt. Er is al een hellend vlak in Ronquières, laat ons geen hellend vlak van Ruisbroek maken.

De heer Bart Nevens (N-VA): Voorzitter, minister, collega's, het verheugt me te horen dat er vandaag een studie is die heel waardevolle elementen bevat. Ik ben ook verheugd om te horen dat die elementen, zoals de opwaardering van de buurt, een breed draagvlak voor de lokale verenigingen maar ook het bovenlokaal aspect, worden opgenomen in een verder onderzoek. Ik ben er natuurlijk ook van overtuigd dat we de nodige financiën moeten zoeken. Het zou eventueel met private investeerders kunnen. Laat ons dat onderzoek voeren en laat ons terugkoppelen naar de commissie, want de Vlaamse Rand is zeker vragende partij. De lokale verenigingen zijn bereid om hun schouders te zetten onder dit mooie project. *(Applaus bij de N-VA)*

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Mevrouw Gwenny De Vroe (Open Vld): Minister, ik ben blij met uw antwoord omdat het heel wat duidelijkheid brengt over dit dossier. Ik heb begrepen dat een voorstudie is afgerond, dat de haalbaarheidsstudie nog moet gebeuren. Ik kan alleen maar vaststellen dat in de media toch heel wat drukte werd gemaakt, enkel en alleen over een voorstudie.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Mevrouw Katia Segers (sp·a): Ik heb alle begrip voor die drukte in de media. Minister, vorige week hadden we een gedachtewisseling met u. U hebt heel duidelijk aangegeven dat alle cultuurorganisaties voor 5 tot 7 procent besparingen staan. Diezelfde week stelt u een nieuw project voor, dat weliswaar met privégeld zal worden gefinancierd, maar dat toch ook moet worden geëxploiteerd en dat een rechtstreekse concurrentie betekent voor de twintig cultuurorganisaties die daar nu reeds in de omgeving zijn. Dat wekt natuurlijk onrust.

Minister, in de eerste studie is al duidelijk aangegeven wat de exploitatie gaat kosten. Ze gaat 3,6 miljoen euro kosten. Het gaat om 1,1 miljoen euro onderhoudskosten en 5 miljoen euro werkingskosten, waarvan de helft uit subsidies moet worden gehaald. Hoe gaat u dat bedrag in de begroting kunnen opnemen als u de andere organisaties vraagt om te besparen?

De voorzitter: De heer Van Eyken heeft het woord.

De heer Christian Van Eyken (UF): Minister, ik heb ook mijn vragen bij het project. In de buurt van Ruisbroek is er al voldoende infrastructuur voor cultuur.

Er zijn allerlei cultuurhuizen en gemeenschapscentra in de Rand en er is de nabijheid van Brussel, waar het goed mogelijk is om veel cultuur te vinden zoals de BOZAR, de Koninklijke Vlaamse Schouwburg en andere grote zalen. Is het dus wel noodzakelijk om in de Rand nog eens een groot project neer te poten? Het geeft me een beetje de indruk dat men een culturele Uplace in de zuidwestrand wil zetten.

Is er wel nood aan een dergelijk cultureel gebouw als er al zoveel bestaan? Wat zullen de werkingskosten zijn van zo'n project?

Minister Sven Gatz: Ik herhaal dat er een voorstudie is die de mogelijkheden van het project aangeeft. Er is nog geen haalbaarheidsstudie die de levensvatbaarheid van het project concreet heeft bewezen. Ik wil geen conclusies trekken voor die haalbaarheidsstudie er komt.

De vraag of er een sterke private partner rond de congresfaciliteiten zal worden gevonden, is zeer belangrijk. Mijnheer Caron, toen u en anderen destijds met het concertgebouw begonnen zijn, waren we nog niet zover als we nu zijn. We zijn nog niet heel veel verder maar toch verder in het concept van publiek-private samenwerking. Ik veronderstel dan ook dat we hier iets meer mogelijkheden hebben dan destijds. De tijd zal een van ons daarin gelijk geven.

Mijnheer Doomst, wat de complementariteit betreft met de noodzaak aan andere initiatieven in de Vlaamse Rand, stel ik voor dat u minister Weyts in de commissie ten aanzien van zijn beleidsnota verder ondervraagt. Ik ben ervan overtuigd dat dit verre van het enige project zal zijn dat in dit Vlaamse-Randbeleid aan bod zal komen. Daar zal minister Weyts u meer details over verstrekken.

Mevrouw Segers, ik kan natuurlijk nu nog niet zeggen wanneer ik middelen zal moeten inschrijven in een begroting, binnen 4 of misschien zelfs 5 jaar, dat is ook onderwerp van de haalbaarheidsstudie. Zover kijken we ook niet vooruit. We wachten af wat de haalbaarheidsstudie brengt en dan zien we verder. Het zal een aantal jaren duren voor we een conclusie hebben over de studie en het partnerschap dat we zullen moeten zoeken, om dan in een volgende fase te komen tot lastenboeken en aanbestedingen.

Ik vind dit een vreemde manier van oppositie voeren. Als we besparen, is het niet goed. Als we investeren, is het ook niet goed.

De heer Bart Caron (Groen): Natuurlijk mag u investeren maar we gaan ervan uit dat er dan keuzes worden gemaakt die rationeel worden beargumenteerd.

De mantra van publiek-private samenwerking begint eerlijk gezegd stilaan mijn oren uit te komen. Ik ken niet veel projecten die op dat vlak geslaagd zijn. In de cultuursector zou u echt een revolutie ontketenen indien dat daar zou gebeuren. Het spijt me, misschien hebt u gelijk maar ik geloof niet of toch niet meer in sprookjes, en zeker niet in Roodkapje.

Minister, er zijn ook heel veel infrastructurele noden in cultuurhuizen in Vlaanderen, vooral op het vlak van renovatie, verduurzaming enzovoort. Ik denk dan aan de grote operagebouwen maar ook aan de kleine cultuurcentra in dit land die 30 à 40 jaar oud zijn en die op de rand van de verkommering staan. Ik hoop dat u daar in uw infrastructuurplan van het Fonds Culturele Infrastructuur (FoCI) ook aandacht voor hebt. *(Applaus bij Groen)*

De heer Michel Doomst (CD&V): Ik ben heel blij met de Vlaamse cultuurgoesting van de heer Van Eyken. Als men die vanuit de faciliteitengemeenten nog wat versterkt, is dat heel goed.

Het is goed dat de ruis op het Ruisbroekdossier wat weg is maar het is belangrijk dat dit de volgende maanden breed wordt bekeken. We zullen dat zeker doen met minister Weyts. Ik vind dat zo'n project inhoudelijk en geografisch past in een benadering voor heel de Vlaamse Rand. Het lijkt me heel belangrijk om alle andere aspecten die daarmee te maken hebben, mee in ogenschouw te nemen. We zullen dit dossier consequent opvolgen in de commissie.

De heer Bart Nevens (N-VA): Ik stel voor dat we de goede elementen uit die voorstudie meenemen en het traject verderzetten. De toekomst zal uitwijzen wat het beste is voor Ruisbroek en omgeving. Investeren in een laagdrempelige culturele sociaaleconomische omgeving kan alleen maar beter zijn voor Ruisbroek en de bovenlokale omgeving.

De voorzitter: Dit was meteen ook het eerste optreden van de heer Nevens in dit parlement. *(Applaus)*

Dat geldt ook voor de heer Doomst maar hij was hier vroeger al, is weggegaan en teruggekomen. *(Opmerkingen van de heer Michel Doomst)*

De actuele vragen zijn afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van de heer Joris Poschet tot de heer Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over het imago van Brussel in Vlaanderen, naar aanleiding van een afgelaste schoolreis wegens vermeende terrorismedreiging

ACTUELE VRAAG van de heer Karl Vanlouwe tot de heer Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over het imago van Brussel in Vlaanderen, naar aanleiding van een afgelaste schoolreis wegens vermeende terrorismedreiging

ACTUELE VRAAG van de heer Chris Janssens tot de heer Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over het imago van Brussel in Vlaanderen, naar aanleiding van een afgelaste schoolreis wegens vermeende terrorismedreiging

De voorzitter: Het antwoord wordt gegeven door minister Gatz.

De heer Poschet heeft het woord.

De heer Joris Poschet (CD&V): Voorzitter, minister, het afgelopen weekend stond Rapertingen in het centrum van de belangstelling. Ik ken Rapertingen. Ik ben er geweest – en zonder kleerscheuren weer vertrokken –, want ik ben Limburgliefhebber, voorzitter. *(Gelach)*

Rapertingen stond in het centrum van de belangstelling omdat de stedelijke basisschool haar driedaagse in Brussel annuleerde wegens terreurdreiging. Zij beweerde de veiligheid van de kinderen niet te kunnen garanderen.

En dat is eigenlijk een dubbele ontgoocheling. Enerzijds omdat we daardoor plooien voor terreurdreiging en een stukje van onze vrijheid opgeven. Ik dacht op een bepaald moment dat Brussel misschien verschoven was van de Zenne naar de Tigris of de Eufraat, maar ik heb dan even naar buiten gekeken en het lag nog altijd waar het vroeger lag. Naast die beperking van de vrijheid van beweging is het eigenlijk ook een kaakslag voor de Brusselaars. Zijn wij dan misschien dom dat wij in Brussel blijven wonen? Hebben wij geen hart voor onze kinderen dat wij hen met het openbaar vervoer naar school durven te sturen?

Daarom, minister, had ik graag van u vernomen of u de school al gecontacteerd hebt. U hebt daar een toespeling op gemaakt in de pers. En wat is het brede beleid van de Vlaamse Regering om de perceptie, die bij heel veel Vlamingen fout is, over Brussel, over de hoofdstad van de Vlaamse Gemeenschap, bij te schaven naar de werkelijkheid?

De voorzitter: De heer Vanlouwe heeft het woord.

De heer Karl Vanlouwe (N-VA): Voorzitter, minister, het is inderdaad onvoorstelbaar dat we het voorbije weekend in de krant konden lezen dat een schooldirecteur stelde de veiligheid van zijn leerlingen niet te kunnen garanderen vanwege een vermeende terreurdreiging in Brussel. Dagelijks komen vele honderdduizenden Vlaamse en Waalse pendelaars naar Brussel werken. Ik denk dat er dat ongeveer 280.000 uit Vlaanderen zijn. Daarnaast komen ook tientallen scholen uit heel Vlaanderen de hoofdstad bezoeken.

Maar we kunnen er niet omheen dat er in Vlaanderen een negatieve beeldvorming ontstaan is. Dat is waarschijnlijk gebaseerd op een subjectief gevoel, maar anderzijds bestaan er inderdaad ook wel fundamentele problemen inzake veiligheid en netheid. Er zijn ook samenlevingsproblemen in onze hoofdstad. De negatieve beeldvorming is natuurlijk gebaseerd op bepaalde problemen die hier bestaan.

De vraag is natuurlijk: hoe kan die negatieve beeldvorming worden weggewerkt? Brussel voorstellen als een gevaarlijk stad is, zoals collega Poschet gezegd heeft, een kaakslag voor de vele Brusselaars die hier werken en voor de vele Vlamingen die dagelijks naar Brussel komen. Anderzijds moeten de vele overheden, instellingen en autoriteiten die hier bevoegdheden hebben, elk een steentje bijdragen om die negatieve beeldvorming om te buigen.

Mijn vraag is dan ook heel concreet, minister: op welke manier gaat u als Vlaams minister bevoegd voor Brussel in overleg treden met de lokale overheden – de gemeenten – en met andere gemeenschappen die hier actief zijn – de Franse Gemeenschap – om werk te maken van die positieve beeldvorming over Brussel? *(Applaus bij de N-VA)*.

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

De heer Chris Janssens (Vlaams Belang): Minister, er was de voorbije dagen inderdaad heel wat verontwaardiging over de beslissing van de Hasseltse school om geen uitstap naar Brussel te doen omdat men de veiligheid van de kinderen niet zou kunnen garanderen vanwege toenemende terreurdreiging.

De verontwaardiging was groot en men schoot daarom vooral op de boodschapper, maar op de boodschap zelf heeft men eigenlijk niet gereageerd. Nochtans leeft bij een steeds groter wordend deel van de bevolking de vrees dat de dreiging van de islamitische terreur ook ons land, onze kinderen en onszelf zou kunnen raken. En neen, we mogen ons niet en nooit laten leiden door angst, maar we moeten die vrees van de Vlamingen wel ernstig nemen.

Die vrees wordt natuurlijk aangewakkerd door een federale minister van Defensie, die zich voor de inzet van F-16's in Irak heldhaftig op de borst klopt, alsof hij de bommen zelf ter plaatse gaat droppen. Het gedrag van die man is onverantwoord.

Met betrekking tot de onveiligheid in Brussel zijn er in het verleden ook al incidenten geweest. Ik herinner me dat een socialistische vakbond heeft geprotesteerd tegen de verhuis van Vlaamse ambtenaren naar de site Tour &

Taxis omdat die buurt te onveilig zou zijn. Nu is er dan een Vlaamse school die haar hoofdstad liever ontwijkt.

Minister, hoe gaat de Vlaamse Regering om met de toenemende vrees van de Vlamingen voor terreur? Hoe reageert u op het feit dat mensen de Vlaamse hoofdstad liever vermijden dan bezoeken?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Voorzitter, iedereen heeft afgelopen weekend kunnen volgen hoe ik mijn ontgoocheling over de positie van de Hasseltse schooldirecteur via de sociale media heb geuit. Zo gaat dat tegenwoordig.

Aangezien dit uiteraard niet volstaat, heb ik de man afgelopen maandag een brief geschreven. Ik heb dit niet enkel gedaan uit hoffelijkheid, maar ook om een reële dialoog met hem tot stand te brengen. In mijn uitgebreide brief heb ik mijn bekommernissen verwoord en heb ik op een echt contact aangedrongen. Dat contact is er nog niet geweest. Ik zal dat alsnog proberen tot stand te brengen. We moeten dit wat rust gunnen. Dit kan het best weg van de camera's van de media gebeuren. We zullen dan wel zien wat uit dat contact voortkomt.

De deur staat nog steeds open voor deze klas om Brussel te bezoeken. Enkele instellingen hebben trouwens spontaan verklaard de deuren voor deze school te willen openstellen. Het gaat onder meer om het Belgisch Stripcentrum, Studio Globo en het Regionaal Integratiecentrum Foyer Brussel - Gewoon Vreemd Paleis. Dit was leuk om te horen. Blijkbaar heeft de beslissing niet enkel mij, maar ook vele anderen ontgoocheld.

Mijnheer Janssens, het element van de terreurdreiging slaat niet enkel op de beeldvorming van Brussel in Vlaanderen, België en daarbuiten. Het is een emotioneel debat over de terreurdreiging, de steekvlampolitiek en dergelijke. Er is wellicht een terreurdreiging. Niemand weet echter hoe groot deze is. Het enige wat we vandaag met zekerheid kunnen stellen, is dat de kans dat u in een verkeersongeval terechtkomt, groter is dan de kans dat u het slachtoffer van een terreuraanslag wordt. Ik wens dit, zonder enige ironie, trouwens niemand toe. In elk geval moeten we de zaken in een bepaald perspectief blijven zien.

Dit is volgens mij ook in Hasselt gebeurd. De reacties van een aantal ouders waren veel gematigder. Zij stonden ook perplex over de beslissing van de schooldirecteur. Ik neem aan dat daar ook een bepaald gesprek over de doelmatigheid van bepaalde beslissingen zal plaatsvinden.

Wat één punt betreft, kan ik wel begrip opbrengen voor de directeur. Een schooldirecteur zit altijd met de veiligheid van zijn klas in. Dat kan ik hem op zich niet kwalijk nemen. Er is echter wel degelijk sprake van een overreactie.

Wat de beeldvorming van Brussel in het algemeen betreft, geloof ik niet in grootscheepse imagocampagnes. Die campagnes zouden geforceerd overkomen. Ze zouden ook zeer lang duren en veel geld kosten alvorens enig resultaat tot stand te kunnen brengen.

Ik geloof veeleer in het voortbouwen op het beleid dat de voorbije jaren tot stand is gekomen. Ik zal een paar voorbeelden geven. Naar aanleiding van de beleidsnota Brussel zullen we de discussie ten gronde kunnen voeren.

Muntpunt is een fysiek punt waar dagelijks veel mensen uit Brussel, maar ook uit Vlaanderen en Wallonië, voorbijkomen. Indien we dat verder kunnen uitbouwen, zal dat een sterk antwoord vormen. Het Vlaams-Brussels Mediaplatform bestaat uit tvbrussel, gedeeltelijk ook op de openbare omroep te zien, FM Brussel, ook

een eind buiten Brussel te bereiken, Brussel Deze Week, waar ook veel niet-Brusselaars op zijn geabonneerd, en brusselnieuws, dat wereldwijd kan worden geconsulteerd door om het even wie die iets over Brussel wil weten. Hiermee beschikken we over een aantal instrumenten om de beeldvorming mee te bepalen. Daarnaast zijn er nog kleinere initiatieven van organisaties die wij mee ondersteunen. Ook de Brusselse overheden brengen Vlamingen dagelijks op een heel positieve wijze in contact met onze hoofdstad.

Ik geloof meer in de fijnmazigheid van die vele kleinere initiatieven en een paar grotere initiatieven, zoals Muntpunt en het Vlaams-Brussels Mediaplatform, om dit moeilijke beeld om te buigen. Het is een sisyfusarbeid, maar wij versagen niet. Indien iemand in het licht van de beleidsnota goede suggesties naar voren zou willen brengen, zullen we daar met plezier rekening mee houden.

De heer Joris Poschet (CD&V): Minister, ik dank u. Het is inderdaad een probleem van perceptie, gezien uit de laatste officiële cijfers van de federale politie blijkt dat de criminaliteit in heel België zakt met 3,5 procent en in Brussel met 6,4 procent. De criminaliteit daalt er dus sneller, maar niemand weet dat. Slecht nieuws verkoopt nu eenmaal beter dan goed nieuws.

De media zijn inderdaad heel belangrijk. Ik hoop dat de besparingen bij de VRT geen impact zullen hebben op de doorstroming van informatie vanuit TV Brussel naar de nationale omroep, want ik weet dat heel veel mensen daarin geïnteresseerd zijn. De beelden tonen ook een andere kant van Brussel, een levendige kant van een stad waar de mensen elkaar kennen, mensen die trots zijn op hun stad.

Ik zou dan ook zeggen: kom in Brussel wonen, minder files. *(Applaus bij CD&V)*

De heer Karl Vanlouwe (N-VA): Voorzitter, minister, ik dank u voor uw toelichting. Er werden verschillende voorstellen gedaan en er bestaan ook al veel initiatieven. De Vlaams-Brusselse media proberen inderdaad om langs verschillende kanalen, zoals via Brussel Deze Week dat in alle metro- en treinstations ter beschikking wordt gesteld, een ander beeld te schetsen.

Natuurlijk kunnen we niet ontkennen dat er bepaalde probleemwijken zijn. Vlaanderen zet al stappen, u verwees ernaar dat ook de andere overheden hun verantwoordelijkheid moeten nemen. Ik zou daar blijven op aandringen vanuit Vlaanderen. U kunt er als bevoegd minister op wijzen dat ook de lokale overheden hun verantwoordelijkheid moeten nemen door aan te tonen dat dit een mooie, leefbare stad is zonder daarbij de problemen te ontkennen. Het zijn immers de bestaande problemen die zorgen voor het subjectieve gevoel van onveiligheid dat hier bestaat. Ieder moet vanuit zijn bevoegdheden stappen zetten en dat subjectieve onveiligheidsgevoel daadwerkelijk omturnen in een positief gevoel voor deze stad. *(Applaus bij de N-VA)*

De heer Chris Janssens (Vlaams Belang): Minister, ik ben geen doemdenker. Is alles kommer en kwel in Brussel? Neen, natuurlijk niet. Maar, mijnheer Poschet, het te beperken tot een perceptieprobleem, dat is wel heel kort door de bocht.

Minister, u hebt gezegd dat u bereid bent om die leerlingen in Brussel rond te leiden. Gaat u ze ook rondleiden in Kuregem, in Sint-Jans-Molenbeek of in andere buurten waar het schieten met oorlogswapens volgens oud-burgemeester Thielemans slechts een fait divers was? Zult u de metro nemen in het metrostation Graaf van Vlaanderen? Gaat u met hen wandelen aan de Ninoofsepoort in Molenbeek waar hun lerares misschien wordt uitgescholden omdat ze geen hoofddoek draagt?

Minister, het is inderdaad geen probleem van perceptie. Als Brussel een imagoprobleem heeft, dan heeft dat te maken met het falende beleid van de vorige jaren, met de toenemende criminaliteit, met de oprukkende islamisering, met de toenemende werkloosheid, met de stijgende armoede. Indien men deze problemen van Brussel niet wil erkennen, zoals de beleidsmakers in Brussel al vele jaren niet willen doen, dan zal men ze evenmin kunnen oplossen. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De voorzitter: De heer Bajart heeft het woord.

De heer Lionel Bajart (Open Vld): Voorzitter, minister, als Brusselaar wens ik me aan te sluiten bij de gestelde vragen, ik kan ze kaderen en plaatsen. Ik wil een belangrijke kanttekening maken. De situatie van Brussel is niet te vergelijken met die van andere Belgische steden, in het bijzonder met die van Vlaamse steden. Met zijn 1,2 miljoen inwoners is Brussel veruit de grootste stad van het land – ook de mooiste trouwens. De stad is niet alleen een werkstad voor de vele pendelaars, een stad voor expats, voor diplomaten, voor studenten en voor ambtenaren. De rijke geschiedenis in combinatie met de diversiteit maken van de stad een bijzonder interessant laboratorium, een kosmopolitische plek bij uitstek.

Ik wil alle Vlamingen oproepen om zo veel mogelijk naar Brussel te komen, om de stad te bezichtigen en er met de mensen te praten. Volgens mij is dat de enige manier om een eventueel imagoprobleem op te lossen.

De voorzitter: Mevrouw Idrissi heeft het woord.

Mevrouw Yamila Idrissi (sp·a): Minister Gatz, ik wil u danken voor uw snelle reactie. Op Facebook hebt u heel snel de directeur van die school uitgenodigd voor een gesprek. Dat is zeer goed, maar ondertussen hebben we wel imagoschade geleden. Overal in de kranten stond dat er een school niet naar Brussel ging wegens terrorismedreiging. Op hetzelfde moment was er een schooltje uit Kortrijk dat het wel had aangedurfd om naar Brussel te komen. Helaas heeft dat veel minder de nationale media gehaald, wel de lokale media.

Ik blijf op mijn honger op dit punt: u hebt de schooldirecteur aangeschreven, maar eigenlijk zou ook de minister van Onderwijs moeten reageren en stappen moeten ondernemen ten opzichte van die directeur. Ik weet niet of u binnen de regering contact hebt opgenomen met de minister van Onderwijs.

De plannen die u naar voren schuift in verband met Muntpunt en de Vlaams-Brusselse media zijn ontoereikend, denk ik. Maar dat debat kunnen we zeker voeren in de commissie Brussel.

De voorzitter: Mevrouw Van den Brandt heeft het woord.

Mevrouw Elke Van den Brandt (Groen): Een van de vorige sprekers schilderde Brussel bijna af als oorlogsgebied. Op dat moment voelde ik dat ik toch moest tussenkomen. Ja, er zijn veiligheidsproblemen in Brussel. Ja, er zijn samenlevingsproblemen in Brussel. Maar nee, dat is geen reden om niet naar onze hoofdstad af te zakken. Er wonen hier meer dan een miljoen mensen. Ik voed mijn eigen kinderen op in deze stad, en met mij heel veel andere ouders. Brussel is een mooie en rijke stad om te bezoeken. Het is al gezegd.

Minister, ik reken op u. Ik ben inderdaad blij dat u snel hebt gereageerd. U deelt mijn hart voor Brussel. Ik reken op u om Brussel te verdedigen binnen de regering, maar vooral om een ambassadeur te zijn van Brussel, wanneer u in Vlaanderen komt, buiten de grenzen van Brussel, om uit te leggen wat en hoe Brussel is. Wij weten dat het een mooie en warme stad is. Het bezoeken van

Brussel via stadsklassen is een kans en geen bedreiging, daarom worden ze ook gesubsidieerd door Brussel.

Minister Sven Gatz: Dank u voor de bijkomende vragen, collega's. Er zijn inderdaad problemen binnen Brussel, zoals er ook problemen zijn in andere steden. Daar moeten we dagelijks aan werken met de verschillende andere overheden, en dat gebeurt ook meer dan sommigen zouden denken. Ik heb wel het gevoel dat wanneer er een reëel incident van enige omvang – dit was maar een verre echo uit Hasselt – plaatsvindt, dat veel zwaarder aan de stad wordt aangerekend dan wanneer er een incident in een andere stad ontstaat. Wanneer er een zwaar crimineel feit – en jammer genoeg komt dat voor – in Brussel gebeurt, wordt er meteen een Brusseldebat gevoerd, terwijl ik over zoiets nog nooit een Antwerpen- of een Gentdebat heb gevoerd. Laten we niet met twee maten en gewichten wegen en een beetje rationeel blijven.

Wat ons daarbij kan helpen, collega's, is steeds op lange termijn blijven werken. Een van de instrumenten die daarvoor volgens mij zeer dienstig zijn, is het instrument van de stadsklassen. In 2005 lag ik aan de basis van het beleid rond de stadsklassen. In tegenstelling tot nu, vond ik toen een luisterend oor bij toenmalig minister Marino Keulen, om het beleid rond de stadsklassen vorm te geven. Elk jaar krijg je zo een aantal honderden kinderen naar Brussel. Het hoeft trouwens niet enkel in Brussel te gebeuren; het kan ook leuk zijn in andere steden.

Het epicentrum van die stadsklassen ligt bijvoorbeeld in Molenbeek in de Werkhuizenstraat, mijnheer Janssens, in de lokalen van JES dicht bij het kanaal. Misschien is het zinvol dat u ook eens op stadsklassen komt. Die kinderen krijgen een heel realistisch en genuanceerd beeld van Brussel. Die gaan heus niet alleen tikkertje spelen in het Warandepark of het Zoniënwoud. Ze krijgen een beeld van Brussel zoals het is, met context – net zoals zij, en zo moeten we dat met kinderen van wat verder helaas doen, via bosklassen in een bos leren rondlopen en via zeeklassen de zee beter leren kennen.

Dat langetermijnwerk, gekoppeld aan de dingen die ik in het eerste deel van mijn antwoord heb gezegd, zal er finaal voor zorgen dat we een heel groot deel van de publieke opinie in Vlaanderen bereiken. Ter plaatse kunnen zij gewoon vaststellen wat voor een mooie stad Brussel kan zijn of ook daadwerkelijk is.

De heer Joris Poschet (CD&V): Dank u wel, minister, voor uw antwoord. Wij, de Brusselaars, en andere mensen die deze stad een warm hart toedragen, delen uw aanvoelen dat er soms een grotere gevoeligheid bestaat ten opzichte van slechte feiten of slecht nieuws uit Brussel in vergelijking met andere grote steden.

Ik reken op u en op de hele Vlaamse Regering om die perceptie die leeft bij de Vlamingen toch wat dichter bij de werkelijkheid te brengen. Ik hoop dat we dan niet vaak meer dergelijke debatten moeten voeren.

De heer Karl Vanlouwe (N-VA): Voorzitter, minister, u hebt inderdaad verwezen naar andere steden. Meestal zijn daar geen discussies of debatten over. Het grote verschil is dat Brussel verschillende overheden heeft die verantwoordelijkheid dragen. Het komt erop aan, als we die problemen willen aanpakken en de negatieve beeldvorming willen keren, dat die verschillende overheden gaan samenwerken.

U hebt verwezen naar het project van de stadsklassen van de vereniging JES. Dat is een mooi en fijnmazig initiatief, maar tegelijk moeten er structurele maatregelen worden genomen zodat dergelijke zaken niet meer gebeuren. *(Applaus)*

De heer Chris Janssens (Vlaams Belang): Minister, het was niet zozeer een verre echo uit Hasselt van wereldvreemde Limburgers die hun hoofdstad niet kennen. *(Opmerkingen van minister Sven Gatz)*

Minister, dat de dreiging van islamitische terreur een deel van de Europeanen en dus ook van de Vlamingen in zijn ban heeft door de dagelijkse berichtgeving over onthoofdingen en andere barbaarse praktijken, staat natuurlijk buiten kijf. De Vlaamse Regering kan daar alleen maar op reageren door de barbaarse praktijken streng te veroordelen, maar ook door de radicalisering van moslimjongeren door het toenemende moslimextremisme in onze steden een halt toe te roepen, door te veroordelen dat er terroristen en terrorisme in Vlaanderen aanwezig zouden zijn, door de Vlaming te laten zien dat Vlaanderen niet zal buigen voor enig terrorisme, islamitisch of van een andere soort.

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van de heer Bart Van Malderen tot de heer Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over de doorlichting van het Belgische beleid ten aanzien van personen met een beperking door een VN-comité

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen (sp·a): Voorzitter, minister-president, dames en heren, Vlaanderen heeft er zich via een VN-verdrag toe verbonden om elke Vlaming, in het bijzonder mensen met een handicap, volwaardig, voor 100 procent te laten deelnemen aan onze samenleving.

Dat betekent praktisch dat kinderen met een handicap moeten terechtkunnen in ons onderwijs. Dat betekent dat mensen met een handicap aan de slag moeten kunnen, en niet omdat ze een handicap hebben en niet alleen maar in beschutte werkplaatsen. Dat betekent dat iedere persoon met een handicap ook zijn eigen woonst moet kunnen kiezen.

We hebben dat VN-verdrag ondertekend en afgelopen vrijdag heeft de VN een rapport vrijgegeven waaruit blijkt dat Vlaanderen op elk van die domeinen nog behoorlijk wat stappen te zetten heeft. Er is van alles voor mensen met een handicap, maar de inclusie, het volwaardig deelnemen aan de samenleving, daar zijn we nog ver van. Er wordt verwezen naar de wachtlijsten in de zorg en bijvoorbeeld de vaststelling dat wachtlijsten voor mensen met een persoonlijkeassistentiebudget dubbel zo snel oplopen als de wachtlijsten in de residentiële voorzieningen.

Maar het gaat veel verder, het gaat over openbaar vervoer, over toegankelijkheid, over de lage tewerkstellingsgraad van mensen met een handicap. Allemaal stappen die Vlaanderen nog zou moeten zetten.

De uitdaging voor u is evident, want de volgende evaluatieperiode is in 2019. Laat dat net het einde zijn van deze legislatuur. U hebt bij deze een perfecte nulmeting om te bepalen waar u in 2019 wil staan. De VN-commissie roept eigenlijk de overheid in Vlaanderen en België op om werk te maken van een geïntegreerd en coherent plan zodat de inspanningen worden gebundeld en de noodzakelijke stappen tegen 2019 kunnen worden gezet.

Minister-president, wanneer mogen we dat plan verwachten?

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister-president Geert Bourgeois: Voorzitter, collega's, uw parlement heeft inderdaad in 2009 het VN-verdrag inzake personen met een handicap goedgekeurd. Dat verdrag voorziet in een vierjaarlijkse evaluatie, de eerste keer binnen twee jaar. De aanbevelingen die nu verstrekt zijn, zijn een uitvloeisel van dat eerste rapport van 2011, opgemaakt onder de vorige regering.

Na dat voorrapport is er heel wat overleg geweest met de federale staat en met de deelstaten. Dat heeft er nu toe geleid dat op 3 oktober het VN-comité aanbevelingen geformuleerd heeft. Het gaat over aanbevelingen. Ik wil dat beklemtonen, het gaat niet over een veroordeling. Het gaat zelfs niet over bindende aanbevelingen. U verzwijgt natuurlijk wijselijk de positieve elementen die erin staan. Er zijn vooral door de vorige regering heel wat stappen gezet in verband met inclusie.

Die aanbevelingen gaan heel breed. Ik ga ze niet allemaal opsommen, het zijn er veel. Een ervan is te komen tot een actieplan. Anderen hebben betrekking op de inhoud, de toegankelijkheid, onderwijs, tewerkstelling enzovoort. Dat is een aanbeveling van 3 oktober.

Het Departement internationaal Vlaanderen verspreidt dat rapport en die aanbevelingen nu bij alle administraties. Alle administraties en ministers moeten dit nog allemaal bestuderen. Het is evident dat we pas een antwoord kunnen geven op uw vraag nadat we dit gecoördineerd hebben kunnen bekijken en we kunnen zien welke stappen er eventueel nog moeten worden gezet. Een actieplan is een middel, collega, een actieplan is geen doel en ook geen verplichting uit dat VN-verdrag. Het is een aanbeveling. Ik zeg daar niet 'ja' en niet 'neen' op. Het is een middel om een doel te bereiken. U weet dat wij heel klare doelstellingen hebben met deze regering. We gaan zo snel mogelijk, nadat we alles hebben kunnen bekijken, zien welke conclusies, niet alleen inzake middelen maar ook inzake doelstellingen, we kunnen trekken uit die aanbevelingen.

De heer Bart Van Malderen (sp·a): Minister-president, u hebt wel heel veel woorden nodig om te zeggen dat u er niet uit bent of u wel een dergelijk actieplan wilt. Uw proces loopt nu al van 2011. U hebt dus alle tijd gehad om dit voor te bereiden, maar u hebt dat niet gedan. De reden dat ik deze vraag stel, is dat we nergens in het regeerakkoord of in de Septemberverklaring één zin konden vinden die zegt dat er een dergelijk plan zit aan te komen. Nochtans lijkt het mij bijzonder aangewezen als je heel deze samenleving moet mobiliseren, en het gaat over vakministers heen, dat je dan ook heel de regering mobiliseert en dat er een dergelijk coherent plan moeten komen waarin je heel duidelijk de doelstellingen vastlegt. Dat is meer dan alleen maar in een actiemiddel voorzien.

Minister-president, u hebt terecht gezegd dat in de vorige legislatuur belangrijke stappen zijn gezet, die vandaag uitvoering nodig hebben. Het trackrecord van deze regering baart me op dat vlak eerlijk gezegd wel zorgen. Want als u bespaart op openbaar vervoer, dan zijn het wel eerst de mensen met een handicap die daar last van hebben. Als u bespaart op werkingsmiddelen voor het onderwijs, dan is dat nefast voor de inclusie in het onderwijs. Eerlijk gezegd, uw teller staat volgens mij op rood, minister-president.

De voorzitter: Mevrouw van der Vloet heeft het woord.

Mevrouw Tine van der Vloet (N-VA): Voorzitter, er staat misschien niets over het plan in het regeerakkoord, maar er staan zeker woorden als inclusie, autonomie enzovoort in. Daar zijn wij natuurlijk zeer tevreden over.

Uit het verslag komt dat er een gebrek is aan relevante indicatoren en cijfermateriaal die de voortgang van de inclusie monitoren. Hoe kunnen in de

toekomst meer cijfermateriaal en indicatoren voor inclusie naar voren worden geschoven?

De voorzitter: Mevrouw Van den Brandt heeft het woord.

Mevrouw Elke Van den Brandt (Groen): Als het gaat over woorden die wel of niet in het regeerakkoord staan: er is een heel belangrijk woord dat ontbreekt, namelijk zorggarantie.

Ik sprak vorig week met een vrouw die alleen was komen te staan en daardoor de zorg voor haar gehandicapt kind niet meer kon opnemen. Ze had jaren alles gedaan voor haar kind en ze wilde dat blijven doen, maar op het moment dat dat niet meer kan, gaat ze ervan uit dat de overheid er staat om die zorggarantie te bieden, om te voorzien in zorg voor mensen die dat nodig hebben. Vandaag is die er niet.

U zegt: dit is geen veroordeling van de VN, het is maar een aanbeveling. We hebben wel degelijk veroordelingen gehad door Belgische rechters over het gebrek aan middelen en steun voor mensen met een handicap. Hoeveel van die veroordelingen hebt u nog nodig om een geloofwaardig beleid op poten te zetten? Waarop wacht u om een concreet cijfermatig plan op tafel te leggen? Groen vraagt het, sp.a vraagt het, de VN vraagt het. Waar blijft dit plan? Het is dringend. Het is urgent.

Mevrouw Vera Jans (CD&V): Voorzitter, ik zou het toch even willen hebben over die zorggarantie. Met betrekking tot de sector van de personen met een handicap hebben wij op het einde van de vorige zittingsperiode het ontwerp van decreet goedgekeurd dat niet enkel de financiering, maar de complete organisatie van die sector ingrijpend zal veranderen. Het basisuitgangspunt van heel dat decreet en de wijzigingen die er vanaf 1 januari 2015 aankomen, is net die zorggarantie. Dat is de essentie van het plan Perspectief 2020.

Mevrouw Elke Van den Brandt (Groen): Nog vijf jaar wordt verwezen naar het decreet, maar zijn er geen concrete maatregelen.

Mevrouw Vera Jans (CD&V): Op 1 januari 2015 zal het decreet in werking treden. Dan zullen we dat voor alle partners, voor alle voorzieningen, voor alle persoonlijkeassistentiebudgetten, voor iedereen op de wachtlijst geleidelijk aan invoeren. De budgetten die tot nu toe zijn bekendgemaakt en waarnaar ook in de Septemberverklaring duidelijk werd verwezen, geven aan dat de zorggarantie en het beleid voor personen met een handicap echt cruciaal is, een prioriteit van deze regering.

Het volgende moet me toch van het hart. Als ik het verslag lees, en zeker ook de mediaberichten over wat het VN-comité heeft opgesteld, vraag ik me af of we niet moeten uitvoeren wat hier is beslist en goedgekeurd, in plaats van opnieuw een heel groot overlappend theoretisch plan te maken. Ik pleit voor uitvoering en voor de besteding van de budgetten.

Minister-president Geert Bourgeois: Voorzitter, collega's, ik ben heel blij met het betoog van mevrouw Jans. Dat is wat ik daarstraks ook heb gezegd, misschien in kortere bewoordingen. Het komt erop aan dat je beleid ontwikkelt, dat je beleid voert. Mijnheer Van Malderen, in die zin ben ik compleet verrast door uw betoog. Ik zou natuurlijk de bal kunnen terugkaatsen. U vraagt wat er sinds 2011 is gebeurd. Wie was toen minister van Gelijke Kansen? Wie was toen minister van Onderwijs? *(Applaus bij de meerderheid)*

Ik wil toch een beetje geloofwaardigheid behouden. Ik ben de eerste om te zeggen dat de vorige regering, ook minister Smet, op dat vlak een beleid heeft

gevoerd, onder meer door werk te maken van inclusief onderwijs, dat collega Vandeurzen op dat vlak een beleid heeft gevoerd, door werk te maken van persoonsvolgende financiering. Als u het rapport helemaal leest, dan zult u ook zien dat er pluimen worden gegeven voor al die stappen die vooruit zijn gezet. Het komt er dus op aan beleid te voeren. Als er dan toch wordt verwezen naar het regeerakkoord, dan wil ik toch eventjes zeggen dat dit regeerakkoord gaat voor inclusie, voor autonomie, voor zelfbeschikking, maar ook voor persoonsvolgende, voor persoonsgebonden financiering, hulp en zorg. Ik heb dat hier ook gezegd toen we de Septemberverklaring hebben besproken. Het regeerakkoord gaat ook voor integrale toegankelijkheid, niet alleen in gebouwen, maar ook in communicatie en andere dienstverlening. Wel, we gaan dat beleid uitvoeren. Er zijn stappen gezet in de vorige periode, en we gaan daar ook op doorgaan.

Moet er daar nu een actieplan voor komen? Ik zeg niet neen, ik zeg niet ja. Ik vind het heel flauw dat u zegt dat ik daar nog niet eens op kan antwoorden. Dat zou pas niet ernstig zijn. Dit is een aanbeveling van 3 oktober. Geef alle administraties ten minste toch de kans om dat rapport, om die aanbevelingen ten gronde te bekijken en te zien wat betrekking heeft op Vlaanderen. Dit is immers een rapport met aanbevelingen aan België, niet aan Vlaanderen. Deze regering en dit parlement hebben daarin belangrijke stappen gezet. Elke van die administraties, die van Onderwijs, die van Werk, die van Gelijke Kansen, zal dit rapport bestuderen. Daarna zal de regering bekijken welke acties er moeten worden ondernomen. Nogmaals, het verdrag legt geen verplichting tot een actieplan op. Het legt natuurlijk wel een beleid op, en dat gaan we ook voeren. Dat staat met zoveel woorden in het regeerakkoord. Laten we die zaak dus met ernst bekijken.

Ik weet dat u ernaar verwijst dat mensen met een handicap ook werk moeten kunnen hebben op andere plaatsen dan in een beschutte werkplaats. Ik ben een groot voorstander van een inclusieve samenleving, maar niet iedereen kan werk hebben in een reguliere werkomgeving, en helaas kan niet iedereen in het reguliere onderwijs terecht. Kijk maar wat voor weerstand er al is ontstaan in het onderwijs tegenover het ontwerp van decreet dat we hebben goedgekeurd. Laten we daar samen werk van maken, met een evenwicht daarin. Als ik het rapport lees, dan heb ik het gevoel dat de teneur enigszins is dat iedereen in het reguliere circuit moet zitten. Dan zeg ik u: als dat de teneur is, dan is dat het ontkennen van de werkelijkheid. Dat kán gewoon niet. Ga naar de beschutte werkplaatsen, spreek met de mensen op het terrein. Wel, zij zullen u zeggen dat daar een aantal mensen zitten die alleen maar in die beschermde omgeving tot ontplooiing kunnen komen. Nogmaals, we gaan met deze regering voor een inclusieve samenleving. Dat staat in het regeerakkoord. Men moet dat echter met realiteitszin bekijken, met de ogen gericht op de hele brede samenleving.

Het regeerakkoord is duidelijk. Wij gaan beleid voeren. Een actieplan is een middel. Het kan een goed middel zijn, het kan een middel zijn waar we niet voor kiezen. Ik zeg daar vandaag niet ja en niet neen op. Geef deze regering en onze administraties ten minste de tijd om daar akte van te nemen, dat te bestuderen en dan conclusies te nemen. *(Applaus bij de N-VA en CD&V)*

De heer Bart Van Malderen (sp·a): Minister-president, u probeert er zich vanaf te maken door van bepaalde vragen een karikatuur te maken, die er helemaal niet in zit. U spreekt met twee tongen. U probeert goedkoop applaus te krijgen door te verwijzen naar de vorige ploeg, waar u trouwens zelf bij zat, om vervolgens te zeggen dat die vorige ploeg wél goed werk geleverd heeft. *(Opmerkingen)*

Wat mij het meeste stoort, minister-president, is dat u hier met woorden inclusie komt belijden, maar dat uw daden helemaal anders zijn. U weigert om hier vandaag het engagement aan te gaan om er echt werk van te maken, omdat het voor iedereen helder is dat het 'track record' van deze regering op die hele korte tijd de klok terugdraait. Nogmaals: u bespaart op openbaar vervoer. Het eerste slachtoffer zijn de mensen met een handicap. U bespaart op werkingsmiddelen voor onderwijs, wat nefast is voor inclusie. *(Opmerkingen)*

We wachten al vijf jaar op de maatregelen van minister Muyters om ervoor te zorgen dat de schandelijke cijfers qua tewerkstelling van mensen met een handicap, die de laagste zijn van heel Europa, worden aangepast. Eerlijk gezegd, ik geloof er niet meer in. Mijn simpele vraag voor u, minister-president, is: gelooft u het zelf nog wel? *(Applaus bij sp.a en Groen)*

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

MOTIE van de dames Elisabeth Meuleman en Elke Van den Brandt tot onderzoek door het Rekenhof naar de financiering van het hoger onderwijs
– 107 (2014-2015) – Nr. 1

Bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de motie van de dames Elisabeth Meuleman en Elke Van den Brandt tot onderzoek door het Rekenhof naar de financiering van het hoger onderwijs.

De bespreking is geopend.

Mevrouw Meuleman heeft het woord.

Mevrouw Elisabeth Meuleman (Groen): Collega's, het financieringsprobleem van het hoger onderwijs is niet van gisteren. Dat sleept al een tijdje aan. In de vorige legislatuur zijn er een aantal problemen geweest. We hebben de Actiegroep Hoger Onderwijs gehad, die zich ernstige vragen stelde en zelfs wat commotie teweeg heeft gebracht, omdat men zei dat door de manier waarop de hogescholen en universiteiten nu gefinancierd worden, op basis van het aantal publicaties, waardoor er een enorme publicatiedruk is, zij hun maatschappelijke taak niet meer kunnen vervullen.

We hebben in de vorige legislatuur ook het hele inkantelingsverhaal gehad, waarbij hogescholen en een deel van de opleidingen werden ingekanteld in de universiteiten. Ook dat bracht kosten met zich mee en had financiële gevolgen, die we op dat moment niet helemaal in kaart konden brengen.

We hebben de exponentiële toename gezien van het aantal studenten. Er zijn heel wat studenten bij gekomen, maar de financiering is niet gevolgd. Het resultaat is: overvolle aula's, professoren kunnen dat aantal studenten niet meer op een kwalitatieve manier begeleiden, de aula's kunnen het aantal studenten niet meer slikken, studenten moeten op de trappen zitten. Het zijn allemaal problemen die de kwaliteit van ons hoger onderwijs op dit moment echt onder druk zetten.

Wat zegt de Vlaamse Regering bij het begin van de nieuwe legislatuur? Wij vinden toch dat er nog wat bespaard kan worden op het hoger onderwijs. Wij gaan nog eens 80 miljoen euro inspanningen vragen van het hoger onderwijs om onze rekening te doen kloppen. Ook van onze studenten willen wij nog een extra inspanning.

En dan komen er allerlei pistes die rectoren of andere mensen uit de universiteiten en hogescholen naar voren schuiven. Ook de Vlaamse Regering zegt: waarom niet het inschrijvingsgeld verhogen? Wij laten het u toe! Je kunt het inschrijvingsgeld verhogen en op die manier het gat voor een stuk dichtrijden. Haal het geld bij de gezinnen, haal het geld bij de mensen.

Een aantal rectoren vindt dat toch niet zo'n superpiste en oppert het idee om een bindende oriënteringsproef in te voeren. Op die manier zullen we heel wat studenten weren, en dan zullen onze aula's ook overvol zitten, stelt men. Ik weet niet of dat een supergoeie piste is.

Er zijn ook rectoren die zeggen: misschien kunnen we nog wat besparen op de externe kwaliteitszorg, misschien is dat een bende pottenkijkers in onze instellingen en moeten we daar wat geld zoeken. Dat zijn allerlei pistes, de een al waardevoller dan de ander, waarover toch een serieus debat moet worden gevoerd.

Wij hebben dan ook, vanuit de intentie om de hele discussie te objectiveren, een motie voorgesteld met een aantal objectieve onderzoeksvragen aan het Rekenhof. Die vragen zijn bijvoorbeeld: hoe kan het budget voor universiteiten en hogescholen worden aangepast aan de stijgende noden die er echt wel zijn in ons hoger onderwijs? Hoe kan het ook efficiënter? Wat kunnen we bijvoorbeeld doen met nieuwe technologieën en technische mogelijkheden? Is daar al een zicht op? Neen, dat is er niet.

Hoe zorgen we dat de middelen efficiënt worden ingezet om het doel van de democratisering van het hoger onderwijs te vrijwaren? Toch nog altijd een belangrijk streven. Maar ook: kunnen we nog voortgaan op de piste van een rationalisatie? Zijn er vormen van overaanbod? Is er overlapping? Is er misschien sprake van overdreven concurrentie tussen instellingen? Kunnen we op dat vlak rationaliseren en efficiëntiewinsten boeken?

Dan de besteding van de middelen van hoger onderwijs aan recruteringscampagnes en public relations. Soms zie je bussen met reclame op van bepaalde instellingen. Soms worden concerten gesponsord. Is dat een taak van onze hogeronderwijsinstellingen? Is dat een goede manier om de middelen te besteden? Dat is een legitieme vraag die we ons kunnen stellen.

De hamvraag van de vorige legislatuur was: wat is de verhouding tussen onderzoek en onderwijs en de middelen die daaraan worden besteed? Hoe zit het met die outputfinanciering en blijven er nog voldoende middelen over voor kwalitatief onderwijs voor de maatschappelijke, dienstverlenende taak? Een heel belangrijke vraag.

Dan zijn er ook vragen over de infrastructuur, over het rationeel gebruik van onze onderwijsinfrastructuur, over samenwerking bij het gebruik van die infrastructuur. Nu zijn er veel hogescholen met bepaalde laboratoria die niet gedeeld worden gebruikt. Dat zou er kunnen komen. Het zou nuttig zijn om het multifunctioneel gebruik te onderzoeken.

Op dit moment is er sprake van privaat-publieke samenwerking binnen universiteiten, maar dat is niet ongevaarlijk. Als je te veel gebruikmaakt van private financiering in universiteiten, hoe zul je dan de onafhankelijkheid van het onderwijs garanderen? Dat is een vraag die het onderzoeken waard is.

Ten slotte de vraag over de kwaliteitscontrole. Kan de verantwoording die instellingen voor hoger onderwijs afleggen aan de overheid en de maatschappij efficiënter worden georganiseerd, zonder de administratieve rompslomp die er

is? Moeten we daarbij de externe kwaliteitszorg toch niet behouden? Moeten we daar geen debat over voeren?

Dat is een hele reeks vragen die ik vorige week ook al heb gesteld. Mijnheer Van den Heuvel, vorige week hebt u al een beetje geantwoord op mijn motie. U zei dat dat onderzoek niet nodig is, want dat onderzoek loopt. Enerzijds zijn er onderzoeken geweest van het Rekenhof. Zelf hebt u aangegeven dat die onderzoeken over de inkantelingsoperatie gingen. Die vraag stel ik me ook, maar daar moeten we geen extra onderzoek meer naar doen. Die onderzoeksvraag zit dan ook niet meer in mijn motie vervat. Het onderzoek van het Rekenhof waar u naar verwees, heeft op geen enkele manier betrekking op mijn vragen in deze motie.

Mijnheer Van den Heuvel, een tweede onderzoek waar u naar verwees – dat u daarmee schermt, daar moest ik bijna mee lachen – is het onderzoek van de administratie over de evaluatie van het Financieringsdecreet. U weet dat we een nieuw Financieringsdecreet hebben goedgekeurd in 2008. U was er toen al bij, mijnheer Van Dijck. Dat was onder toenmalig minister Vandenbroucke. Over het nieuwe Financieringsdecreet, dat ten dele was gebaseerd op de fameuze outputfinanciering, is veel discussie geweest. Dat was het voorwerp van een groot debat, en het werd uiteindelijk goedgekeurd, maar er waren toch enkele voorwaarden ingeschreven. Onder andere dat de evaluatie die decretaal was verankerd – houd u vast – aanvankelijk klaar moest zijn op 1 januari 2014. Dat weet u, mijnheer Van den Heuvel. Die is er toen niet gekomen. Vervolgens zou de evaluatie klaar zijn in mei 2014, maar die evaluatie was niet klaar in mei 2014.

Dan zou de evaluatie klaar zijn op 30 juni 2014. De evaluatie was niet klaar op 30 juni 2014. Het is nog steeds wachten, mijnheer Van den Heuvel, op de evaluatie door de administratie waarnaar u verwees om te stellen dat mijn motie overbodig was. U zei dat die evaluatie loopt. Maar het is een publiek geheim dat die evaluatie niet zo vlot loopt. Wij zitten daar al zeer lang op te wachten. Ze is er nog altijd niet.

De onderzoeksvragen van die evaluatie, die door de administratie wordt doorgevoerd, zijn ook beperkt. We kennen de onderzoeksvragen, want ze zijn verankerd in het decreet. Sommige van die vragen zijn best interessant. Onder andere de vraag naar de impact van de output financiering op de instroom van studenten. Of de eerste onderzoeksvraag: naar de impact van de verschillende financieringsstromen op de instroom, de doorstroom en de uitstroom van studenten, meer in het bijzonder van studenten uit ondervertegenwoordigde groepen. Ook daar is de nadruk op diversiteit en op studenten uit sociaal minder begoede milieus broodnodig. Met onze universiteiten, hogescholen en hoger onderwijs bereiken we die studenten absoluut niet goed. Een recente studie van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) toont aan dat studenten uit gegoede milieus met hoger opgeleide ouders zes keer meer kans hebben om toegelaten te worden of om het te maken en door te stromen naar het hoger onderwijs dan kinderen van lager opgeleide ouders. U weet dat ook, want u volgt dit ongetwijfeld ook op. Interessant is dat in landen met lage of geen inschrijvingsgelden die kloof grotendeels wordt toegereden. In Scandinavische landen bijvoorbeeld stromen een pak meer studenten uit sociaal minder gegoede milieus met lager opgeleide ouders toch door naar het hoger onderwijs. In landen zoals de Verenigde Staten en Engeland, waar je nog hogere inschrijvingsgelden hebt, is het nog moeilijker en scoren kinderen uit minder gegoede milieus nog slechter.

Wat doen wij, zonder de evaluatie van de administratie af te wachten? Wij beslissen om de inschrijvingsgelden te verhogen en dus de democratisering een

beetje teniet te doen. Nochtans was en blijft het de bedoeling van het decreet om de ondervertegenwoordigde groepen beter te laten doorstromen en om te onderzoeken hoe we dat kunnen doen. Maar u wacht de evaluatie, die al lang klaar moest zijn, niet eens af en u verhoogt de inschrijvingsgelden.

Meer nog, u neemt nog een beslissing. Ik heb het programmadecreet gezien dat de Vlaamse Regering vrijdag heeft goedgekeurd. Ik viel achterover. Behalve de verhoging van de inschrijvingsgelden zien we ook dat het aanmoedigingsfonds, dat ook in het decreet stond, wordt aangepakt. Ook daardoor is het decreet op de financiering van de hogescholen en universiteiten er doorgekomen: omdat het aanmoedigingsfonds erin ingeschreven stond. Het was ook van dat Aanmoedigingsfonds de bedoeling om ervoor te zorgen dat we een betere democratisering zouden krijgen, dat de groepen die het moeilijk hebben, beter zouden doorstromen. Er werden in de commissie al veel vragen gesteld over het Aanmoedigingsfonds, onder andere door mevrouw Helsen. Zij stelde daarover in 2013 een zeer interessante vraag aan Pascal Smet. Zij stelde dat het Aanmoedigingsfonds de bewustwording voor de diversiteit, doorstroom en begeleiding van studenten nuttig was geweest. Mevrouw Helsen stelde dat wij het Aanmoedigingsfonds moesten voortzetten en structureel verankeren. Zij vond dat Aanmoedigingsfonds belangrijk. Zij was er een voorstander van. Wat blijkt nu? Het Aanmoedigingsfonds wordt in het programmadecreet zomaar geschrapt. Die middelen worden opgenomen in de basisfinanciering, maar bij de doelstellingen bij de doorstroom van kansengroepen, en bij de diversiteit in onze hogescholen en universiteiten, waar we zo slecht scoren, stel ik mij grote vragen.

We hebben de verhoging van de inschrijvingsgelden en de schrapping van het Aanmoedigingsfonds, en er is nog iets waarvan ik achterover val: de studentenvoorzieningen. Een in 2012 goedgekeurd decreet voorzag in een groeipad voor de studentenvoorzieningen, die er ook zijn om studenten uit moeilijke groepen die het anders niet maken en die extra ondersteuning nodig hebben aan onze universiteiten en hogescholen, beter te ondersteunen. Wat zie ik in dat programmadecreet staan? Een besparing van 5 procent op de studentenvoorzieningen, een niet-indexering van de werkingsmiddelen, en dan nog eens een schrapping van het groeipad dat werd goedgekeurd in het decreet van 2012. Daar wordt ook 1,5 miljoen euro bespaard.

Dat zijn drie maatregelen die grondig ingrijpen op de financiering van hogescholen en universiteiten en grondig ingrijpen op een manier die volgens mij de democratisering tenietdoet. En dat keurt CD&V goed!

Bovendien zegt CD&V dan nog dat ze de evaluatie van het decreet niet zal afwachten. Meer nog, ze vinden dat een verder onderzoek niet nodig is, hoewel ze wel beseffen dat het niet goed zit – want ook daarover zijn al veel vragen gesteld – met de huidige evaluatie die door de administratie wordt gedaan.

Dus, mijnheer Van den Heuvel, u haalde vorige week twee argumenten aan. Het eerste argument, dat het wordt onderzocht door het Rekenhof, houdt geen steek, want dat ging over de inkanteling. Wat uw tweede argument betreft, dat er binnen de administratie een evaluatie loopt: ja, maar daar wachten we nu al een eeuwigheid op, het is de processie van Echternach. Bovendien komen de onderzoeksvragen niet overeen met de onderzoeksvragen in mijn motie.

Dus, mijnheer Van den Heuvel, zie ik geen enkel argument meer om mijn motie niet goed te keuren, om toch te gaan naar een objectivering van die financieringsstromen binnen onze hogescholen en universiteiten om op die manier eindelijk een broodnodig goed beleid te kunnen voeren wat de financiering van onze universiteiten en hogescholen betreft.

Het is geen politieke discussie. Het gaat niet over ideologie. Het is gewoon een zeer pragmatische vraag naar een objectivering van de cijfers aan het Rekenhof. Ik vraag mij af wie daar nu tegen kan zijn. *(Applaus bij sp.a en Groen)*

De voorzitter: De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Kris Van Dijck (N-VA): Voorzitter, ik ga vanop mijn plaats een bemerking formuleren. Mevrouw Meuleman, u stelt een hele reeks vragen aan het Rekenhof voor met de bedoeling – dacht ik toch, dat was vorige week de hoogdringendheid – om dat te kunnen implementeren, te kunnen gebruiken met het oog op de begroting 2015. Dat heb ik in uw betoog vandaag niet meer gehoord.

Er zijn ook een aantal vragen waarvan ik mij afvraag of ze wel aan het Rekenhof moeten worden gesteld. Zo is er de vraag hoe je gebouwen multifunctioneel kunt inzetten. Mijns inziens zijn dat geen budgettaire zaken, geen rekeningen noch betalingen, maar gaat het over een ordentelijk gebruik van een patrimonium.

Mevrouw Meuleman, ik vind dat u er nogal licht overheen gaat naar de heer Van den Heuvel toe. Het Financieringsdecreet is een belangrijk decreet. Wanneer die doorlichting of de evaluatie daarvan even op zich zal laat wachten, ga ik ervan uit dat dat te maken heeft met een aantal complexiteiten ter zake. Ik wil inderdaad geen politiek spel spelen, maar ik denk dat we heel aandachtig naar die evaluatie moeten kijken, om er een aantal gevolgtrekkingen uit te kunnen maken. Dat is het standpunt van mijn fractie: dat we de evaluatie van dit Financieringsdecreet, dat ook enorm veel sterke elementen bevat, zaken die vanuit het buitenland erg gewaardeerd werden, bijvoorbeeld de manier waarop we die financiering aanpakten, met een onderwijsluik, een onderzoekluik en het kliksysteem dat erin werd verwerkt, ten gronde doen alvorens verder te werken.

Mevrouw Elisabeth Meuleman (Groen): Mijnheer Van Dijck, de vraag over die gebouwen lijkt mij wel een nuttige vraag aan het Rekenhof. Als het gaat over de middelen die je zou kunnen uitsparen en de manier waarop je de middelen efficiënter zou kunnen inzetten, door bijvoorbeeld verder te rationaliseren en door hogescholen en universiteiten die zich allemaal in dezelfde stad bevinden te laten samenwerken en gebruik te laten maken van elkaars labo's en technische ruimten en instrumenten, dan kan het Rekenhof toch uitrekenen en bekijken wat dat aan efficiëntiewinsten zou kunnen betekenen. Ik denk dat het een zinvolle en nuttige onderzoeksvraag is.

U zegt dat het vorige week hoogdringend was. Nee, vorige week hebben wij gevraagd om de agenda te wijzigen en het op de agenda te zetten. U hebt dat geweigerd. Ik vraag het nu opnieuw. Het is misschien een illusie te denken dat het Rekenhof klaar zou zijn vooraleer het Programmadecreet klaar was. Maar hoe sneller we met zo'n evaluatie starten, hoe liever. U hebt duidelijk ook niet gewacht op de evaluatie van de administratie dat zo'n onderzoek in het licht van de beslissingen voor de rest van de legislatuur nog altijd dringend blijft.

U zegt dat men in het buitenland kijkt naar een aantal systemen die wij hebben ingevoerd, zoals het kliksysteem. Net daar stel ik mij serieuze vragen bij, omdat het kliksysteem het aantal leerlingen en de toename van het aantal studenten absoluut niet is gevolgd. Soms was er een toename van studenten met 3,5 procent, maar het kliksysteem werkt maar per 2 procent toename. Er is dus een groot verschil en het kliksysteem volgt te weinig en loopt achterop. En u beslist nu om het kliksysteem niet te laten doorgaan in de periode 2015-2016 en om een klik over te slaan. Dat is een extra besparing, zonder een evaluatie af te wachten. En u zit hier nu uw systeem te verdedigen en te zeggen dat men er vanuit het buitenland naar komt kijken. Een klik overslaan, betekent een extra

probleem voor universiteiten en hogescholen. U geeft me dus nog een bijkomend argument om zeker die financiering verder te onderzoeken.

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

De heer Matthias Diependaele (N-VA): Mevrouw Meuleman, ik vraag me af of u eigenlijk ooit een rapport van het Rekenhof hebt gelezen. Het is niet zo dat u zich de vraag kunt stellen wat nieuwe mogelijkheden zijn om infrastructuur multifunctioneel te gebruiken. Dat lijkt mij een technische vraag, waar je met de mensen op het terrein over moet praten. Het Rekenhof zal daar geen uitspraak over doen omdat het niet aan hen is om daar uitspraken over te doen. Eens die mogelijkheden er zijn, kunt u laten narekenen wat eventueel de opbrengsten zijn. Wat zijn die nieuwe mogelijkheden? Op die vraag gaat het Rekenhof nooit antwoorden.

Mevrouw Elisabeth Meuleman (Groen): Het is inderdaad geen optimale formulering, mijnheer Diependaele, maar u weet natuurlijk wat ik bedoel. Ik ga niet aan het Rekenhof vragen om eens een gesprek te voeren met de universiteiten om na te gaan wat nieuwe mogelijkheden zijn voor het gebruik van hun infrastructuur. Dat bedoel ik niet. Ik ben me ervan bewust dat we dat kunnen doen, maar dat het Rekenhof dat niet moet doen. Ik ben ervan overtuigd dat het Rekenhof wel kan berekenen wat de financiële gevolgen van een efficiënter ruimtegebruik zouden kunnen zijn.

Mijnheer Diependaele, voel u vrij om, als u nog bedenkingen hebt bij bepaalde formuleringen in mijn motie, die lichtjes te amenderen. Ik heb daar zeker geen probleem mee en ik wil ze aanpassen als het ervoor kan zorgen dat u dan toch ingaat op mijn vragen.

De voorzitter: Collega's, mevrouw Meuleman heeft vorige week gevraagd om het punt aan de agenda toe te voegen. Ze heeft geen beroep gedaan op hoogdringendheid.

De heer Kris Van Dijck (N-VA): Ik dacht dat er vorige week wel verwezen werd naar de begrotingsopmaak 2015.

De voorzitter: De heer De Potter heeft het woord.

De heer Jenne De Potter (CD&V): Mevrouw Meuleman, ik ben een believer van het Rekenhof. Het kan altijd nuttig zijn om vragen te stellen aan het Rekenhof omdat vragen aan het Rekenhof en rapporten van het Rekenhof een effectief controlemiddel kunnen zijn, die het parlement nuttig kan gebruiken.

We moeten ons de vraag stellen wat de meerwaarde is en wat de kosten en de baten zijn. Er is, zoals de heer Van Dijck al heeft gezegd, nog een onderzoek lopende, een onderzoek dat eigenlijk al klaar had moeten zijn. Gelet op de complexiteit, zal het wel de nodige vertraging met zich mee hebben gebracht. In dit geval zie ik eigenlijk de meerwaarde niet van een extra onderzoek door het Rekenhof, gelet op het feit dat er nog een onderzoek lopende is. De toenmalige minister van Onderwijs, minister Smet, heeft vorig jaar in de commissie geantwoord en wat meer duiding gegeven bij het lopende onderzoek. Hij heeft gezegd dat de beleidsevaluatie die gebeurt, bijzonder breed is en dat er ook een grote betrokkenheid is van heel wat actoren. Ik heb het eens opgezocht en het gaat over een evaluatie met een rol weggelegd voor de stuurgroep hoger onderwijs waarbij een begeleidingscommissie is toegevoegd, de Vlaamse Universiteiten en Hogescholen Raad (VLUHR) en de studentenvertegenwoordigers. Er zijn klankbordgroepen. Er komt een analyse van instroom, doorstroom en uitstroom van studenten hoger onderwijs. De financiering van het onderzoek via onderwijs wordt onderzocht, evenals de transparantie van het huidige

financieringsmodel. Al deze zaken komen in het onderzoek aan bod. Als het klopt – en wie ben ik om te twijfelen aan de woorden van de vorige minister – dat de beleidsevaluatie zo breed is en dat er heel wat betrokkenheid is van heel wat actoren, dan loont het volgens mij de moeite om de eindrapportering af te wachten voor we aan een nieuwe doorlichting en een nieuw onderzoek beginnen.

Universiteiten en hogescholen zullen bevestigen dat zo'n doorlichting en onderzoek heel wat administratieve lasten en procedures met zich meebrengt voor de instellingen die worden onderzocht. Ik denk dat we beter het ene afwachten vooraleer we aan het andere beginnen.

De voorzitter: Mevrouw Helsen heeft het woord.

Mevrouw Kathleen Helsen (CD&V): Mevrouw Meuleman, u hebt verwezen naar een vraag die ik vorige legislatuur in de commissie heb gesteld. U hebt ook weergegeven wat mijn reactie was op dat moment. Ik het verslag van de commissievergadering erbij genomen en ik wil toch wel heel duidelijk stellen dat de manier waarop u mij citeert, niet correct is. Ik heb vragen gesteld aan de minister. De heer De Potter verwijst net naar het antwoord dat de minister heeft gegeven. Hij heeft een zeer uitgebreid antwoord gegeven waarin hij alle elementen heeft opgenomen van de onderzoeken die lopende zijn en waaruit blijkt dat er heel wat op ons afkomt. De reactie die ik daarop heb gegeven, is naar voren gekomen in het advies van de Vlor. Verder heb ik gewoon gezegd dat de zeer uitgebreide informatie die de minister heeft gegeven, de moeite is om door te geven en dat wij in blijde verwachting zijn van de resultaten van de rapporten. Maar ik heb daarbij geen persoonlijke mening gegeven over het Aanmoedigingsfonds. Ik vind het belangrijk om dat hier correct te stellen.

Mevrouw Elisabeth Meuleman (Groen): Mevrouw Helsen, het is een kwestie van door welke bril u een aantal zaken leest. Ik heb het verslag hier ook bij mij. De evaluatie maakte duidelijk dat door het inzetten van de middelen uit het Aanmoedigingsfonds een dynamiek inzake diversiteit is ontstaan of geïntensifieerd binnen het hoger onderwijs, wat heel positief is, zegt u letterlijk. Daaruit is het moeilijk voor mij om af te leiden dat u een voorstander bent van het schrappen van het Aanmoedigingsfonds. Neem me niet kwalijk dat ik dat daar niet in lees, mevrouw Helsen.

De voorzitter: Mevrouw Soens heeft het woord.

Mevrouw Tine Soens (sp·a): Ik sluit me aan bij de toelichting van mevrouw Meuleman. Het kan absoluut niet dat besparingen op hoger onderwijs, als er al bespaard moet worden op onderwijs tout court, een verhoging van het inschrijvingsgeld of een vermindering van de kwaliteit van ons onderwijs inhouden. Ik wil daaraan toevoegen dat met de besparing op de sociale toelages opnieuw de meest kwetsbare studenten worden getroffen. De doorlichting van het Rekenhof kan daarom een goede manier zijn om na te gaan of de middelen efficiënter kunnen worden ingezet zonder dat er aan kwaliteit of aan democratisering van ons onderwijs wordt ingeboet.

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

De heer Chris Janssens (Vlaams Belang): Ik wil heel kort onze stem verklaren die wij zo dadelijk geacht worden uit te brengen. Wij hebben in dit parlement een voorzitter die er voorstander van is om het Rekenhof zo veel mogelijk bij onze werking te betrekken. Dat betekent uiteraard niet dat we dat te pas en te onpas telkens opnieuw moeten inroepen. Ik denk echter dat er in dezen voldoende objectieve redenen zijn om het Rekenhof een antwoord te laten formuleren op minstens een aantal in deze motie terecht gestelde vragen. Indien er over de formulering van een aantal andere vragen bedenkingen zijn vanuit de

meerderheid, dan staat het hen natuurlijk vrij om die te amenderen. Het principe om het Rekenhof in dezen te horen, willen wij zeker ondersteunen.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Neen)*

De bespreking is gesloten.

We zullen zo dadelijk de hoofdelijke stemming over de motie houden.

MEDEDELING VAN DE VOORZITTER

De voorzitter: Dames en heren, voor we overgaan tot de stemming wil ik erop wijzen dat er vanavond om 17 uur een netwerkevenement is met topambtenaren. Er hebben zich 44 volksvertegenwoordigers ingeschreven. Ik hoop dat die alle 44 ook aanwezig zullen zijn. Vanmiddag was de minister-president hier om een toelichting te geven bij de structuur van de Vlaamse administratie. Een aantal mensen schrijven zich in, maar zijn dan niet aanwezig. Ik zou willen vragen dat wie zich voor dat evenement heeft ingeschreven, ook aanwezig is. Het is voor een aantal mensen onder ons zeker interessant om kennis te maken met de Vlaamse administratie.

MOTIE van de dames Elisabeth Meuleman en Elke Van den Brandt tot onderzoek door het Rekenhof naar de financiering van het hoger onderwijs
– 107 (2014-2015) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de motie tot onderzoek door het Rekenhof.

Stemming nr. 1

Ziehier het resultaat:

106 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
27 leden hebben ja geantwoord;
79 leden hebben neen geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de motie niet aan.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, hiermee zijn we aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

We komen opnieuw bijeen op woensdag 15 oktober 2014 om 14 uur.

De vergadering is gesloten.

– De vergadering wordt gesloten om 16.42 uur.

BIJLAGEN

Aanwezigheden

Aanwezig

Imade Annouri, Björn Anseeuw, Lionel Bajart, Caroline Bastiaens, Rob Beenders, Jan Bertels, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Bart Caron, Vera Celis, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, John Crombez, Guy D'haeseleer, Rik Daems, Johan Danen, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Caroline Gennez, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Jan Hofkens, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Yasmine Kherbache, Kathleen Krekels, Renaat Landuyt, Jos Lantmeeters, Ingrid Lieten, Bert Maertens, Lieve Maes, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Peter Persyn, Jan Peumans, Ingrid Pira, Joris Poschet, Grete Remen, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Björn Rzoska, Willem-Frederik Schiltz, Katia Segers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Nadia Sminate, Tine Soens, Ann Soete, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Bruno Tobback, Bart Tommelein, Güler Turan, Wouter Vanbesien, Ludo Van Campenhout, Wilfried Vandaele, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Joris Vandenbroucke, Koen Van den Heuvel, Francesco Vanderjeugd, Anke Van dermeersch, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Christian Van Eyken, Tom Van Grieken, Karl Vanlouwe, Bart Van Malderen, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants.

Afwezig met kennisgeving

Lode Ceyssens, Jo De Ro, Lydia Peeters, Elke Sleurs: ambtsverplichtingen;

Barbara Bonte, Hermes Sanctorum-Vandevoorde: familieverplichtingen;

Freya Saeys: gezondheidsredenen;

An Moerenhout: zwangerschapsverlof.

Afwezig zonder kennisgeving

Kris Peeters, Gwendolyn Rutten

Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers

Stemming nr.1:

JA-stemmen:

Rob Beenders, Jan Bertels, Bart Caron, John Crombez, Guy D'haeseleer, Johan Danen, Kurt De Loor, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Chris Janssens, Yasmine Kherbache, Renaat Landuyt, Ingrid Lieten, Ingrid Pira, Els Robeyns, Björn Rzoska, Katia Segers, Stefaan Sintobin, Tine Soens, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Anke Van dermeersch, Christian Van Eyken, Tom Van Grieken, Joris Vandenbroucke

NEEN-stemmen:

Björn Anseeuw, Lionel Bajart, Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Vera Celis, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, Rik Daems, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Jan Hofkens, Lies Jans, Vera Jans, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Lieve Maes, Marius Meremans, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Willem-Frederik Schiltz, Willy Segers, Nadia Sminate, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Bart Tommelein, Ludo Van Campenhout, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Francesco Vanderjeugd, Karl Vanlouwe, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants